

Najaarsnota 2021

Inhoudsopgave

Aanbieding	3
Leeswijzer	5
Prognose begroting 2021 - 2025	7
Voortgang activiteiten	8
Bijstelling lopende begroting	19
01 Samenleving	23
02 Omgeving	34
03 Organisatie	37
04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb.....	40
Investeringskredieten	56
Reserves	64

Aanbieding

Renkum,

Aan de raad,

Inleiding

Voor u ligt de Najaarsnota 2021. Deze Najaarsnota is een rapportage over de eerste acht maanden van het jaar. In deze tussentijdse rapportage melden wij recente mee- en tegenvallers ten opzichte van de Begroting 2021. Daarmee schetsen wij het financiële kader voor de Begroting 2022. Het beleidsmatige kader voor de Begroting 2022 is vastgelegd in de Perspectiefnota 2021-2025 die u in juni heeft behandeld.

Najaarsnota op hoofdlijnen

In deze najaarsnota geven wij een prognose van de uitkomsten van de Jaarstukken 2021. Verder scheppen we het financiële kader voor de meerjarenbegroting. Daarvoor actualiseren we de budgetten binnen het bestaande beleid. Ook rapporteren we over de voortgang van de invulling van de taakstellingen en melden we de voortgang van de geplande investeringen.

Meer informatie over de inhoud en de opbouw van de najaarsnota, vindt u in de leeswijzer.

Uitgangspunten

Bij de samenstelling van de meerjarenbegroting gelden de volgende uitgangspunten:

- Uitgangspunt is dat het bestaande gemeentelijke voorzieningenniveau, met inachtneming van hetgeen door de gemeenteraad is besloten, in de meerjarenbegroting gehandhaafd blijft. Eerder door de raad vastgestelde bezuinigingen en ombuigingen kunnen vanzelfsprekend wel leiden tot afbouw van het voorzieningenniveau.
- Voor de raming van baten lasten wordt in meerjarenperspectief de dynamische of reële methode gehanteerd. T.a.v. loon- en prijscompensatie geldt:
 - de uitgaven worden jaarlijks bijgesteld met de loon- en prijsindex (Prijsontwikkeling overheidsconsumptie CPB obv septembercirculaire). Hiervoor wordt ruimte gereserveerd op de stelpost voor loon- en prijscompensatie;
 - daar waar bij het opstellen van de begroting bekend is dat sprake is van afwijkende prijsontwikkelingen ten opzichte van de index, wordt rekening gehouden met de werkelijke ontwikkelingen (cao ontwikkelingen, afspraken met verbonden partijen, afspraken op basis van overige contracten);
 - de inkomsten (OZB, leges en heffingen) worden jaarlijks met het inflatiepercentage verhoogd (Prijsontwikkeling overheidsconsumptie CPB obv septembercirculaire).
- De vervangingsinvesteringen, die noodzakelijk zijn om bedrijfsmiddelen op een adequaat kwaliteitsniveau te kunnen handhaven, zijn meegenomen in de berekeningen.
- Wij streven naar kostendekkende tarieven voor gemeentelijke heffingen en leges.
- In de meerjarenbegroting is een jaarlijkse stelpost voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 95.000.
- De (meerjaren)begroting dient sluitend te zijn.

Effecten Covid-19

Op dit moment hebben we nog steeds te maken met de gevolgen van het Coronavirus, COVID-19. We volgen de consequenties voor onder andere onze inwoners, ondernemers, zorgverleners, culturele sector en verbonden partijen nauwgezet. De impact hiervan op onze begroting voor dit jaar en voor komende jaren krijgt steeds duidelijker vorm. Wij blijven u hierover informeren.

Leeswijzer

Waarom een najaarsnota?

In de Financiële verordening is onder andere vastgelegd op welke manier uw raad de planning- & controlcyclus wil vormgeven. In artikel 4 van de financiële verordening is opgenomen dat het college de raad een nota aanbiedt op basis waarvan de kaders voor het volgende begrotingsjaar en de drie daarop volgende jaren kunnen worden bepaald. Op basis van deze najaarsnota worden de financiële kaders vastgesteld.

Opbouw najaarsnota

Deze najaarsnota bestaat uit een aantal onderdelen.

Prognose begroting 2021-2025

Dit onderdeel geeft een samenvatting van alle bijstellingen voortvloeiend uit deze najaarsnota en de consequenties daarvan voor de uitkomst van de meerjarenbegroting.

Voortgang activiteiten

In de najaarsnota geven wij de voortgang aan van de realisatie van de in de Begroting 2021 opgenomen *specifieke* activiteiten. We maken daarbij gebruik van een aantal tekens, waardoor gemakkelijker zichtbaar is of de realisatie volgens plan verloopt.

We maken hierbij gebruik van één van de volgende tekens:

I = inhoud	P = planning	F = financiën	R = risico's
✓	conform plan		
+	wijkt af in positieve zin		
-	wijkt af in negatieve zin		
Toelichting	In het geval van een negatieve/ positieve afwijking is een korte toelichting gegeven.		

Voor een toelichting op de in 2021 voorgenomen activiteiten verwijzen we u naar de Begroting 2021 (bij elk product staan de *specifieke* activiteiten).

Financiële bijstellingen

In de najaarsnota legt het college verantwoording af over de eerste acht maanden van 2021 en brengt zij een aantal voor het lopende jaar actuele ontwikkelingen in beeld. Dit resulteert in het bijstellen van een aantal budgetten. Wij vragen u tijdens de raadsbehandeling in te stemmen met deze bijstellingen voor 2021 en de consequenties voor de komende jaren.

In deze najaarsnota worden de financiële bijstellingen op hoofdlijnen weergegeven. Dat betekent dat de financiële bijstellingen van € 25.000 en meer toegelicht worden. Financiële bijstellingen van minder dan € 25.000 zijn verwerkt in de meerjarenbegroting, maar worden niet nader toegelicht.

De financiële bijstellingen hebben we onderverdeeld in de volgende categorieën:

Bijstellingen in relatie tot reeds genomen raadsbesluiten

Dit betreft een weergave van de financiële consequenties op de meerjarenbegroting van reeds door de raad genomen besluiten.

Bijstellingen met resultaat

In dit onderdeel zijn de financiële bijstellingen met een voor- danwel nadelig resultaat weergegeven.

Bijstellingen meerjarig neutraal

In dit onderdeel zijn de financiële bijstellingen die over enkele jaren bezien budgetneutraal (geen voor-/ nadeel) zijn weergegeven.

Bijstellingen i.r.t. Coronacrisis

De effecten van de Coronacrisis zijn financieel verwerkt in dit onderdeel.

Bijstellingen neutraal

In dit deel worden de financiële bijstellingen die per saldo neutraal zijn weergegeven. Het betreft verschuivingen tussen begrotingsproducten. Het saldo van alle financiële bijstellingen van deze begrotingsproducten is nihil.

Voortgang invulling bijstellingen en ombuigingen

In dit hoofdstuk vindt u een specificatie van de nog openstaande taakstellingen. Wij rapporteren de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van deze taakstellingen.

Investeringskredieten

Op basis van de Financiële verordening rapporteren we de voortgang van de in de begroting goedgekeurde investeringen. Zonodig vragen wij u toestemming voor (nieuwe) investeringskredieten.

Reserves

In dit onderdeel geven we aan wat het verwachte verloop van de reserves is inclusief de wijzigingen op basis van deze najaarsnota.

Prognose begroting 2021 – 2025

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Primitieve begroting	31	14	472	380	91
Voorjaarsnota 2021	-31	-182	-442	-401	-391
Meerjarenbegroting na voorjaarsnota	0	-168	30	-21	-301
Bijstelling i.r.t. raadsbesluit		-66	-66	-66	-66
Bijstelling meerjarig neutraal (totaal van de jaren)	73	-59	-15		
Bijstelling met resultaat	325	1.248	559	-29	-54
Invulling taakstellingen		-53			
Meerjarenbegroting na najaarsnota	398	903	508	-116	-421

Buffer en stelpost onvoorzien

Conform het door uw raad aangenomen amendement 'meerjarenbegroting 2021-2024' is in de begroting een buffer van € 250.000 opgenomen. Deze is in de Voorjaarsnota 2021 voor € 129.000 ingezet. Het restant van € 121.000 valt in deze najaarsnota vrij.

Daarnaast resteert in de stelpost onvoorzien € 54.000. Wanneer inzet tijdens de laatste maanden van dit jaar niet noodzakelijk is, valt deze vrij ten gunste van het jaarrekeningresultaat.

Omschrijving	2021
Saldo na najaarsnota	398
Vrijval restant stelpost onvoorzien	54
Prognose jaarrekeningresultaat	452

Bij de raadsbehandeling van de Begroting 2022 is een amendement aangenomen met de volgende strekking:

- een (uitgaande van de Najaarsnota) mogelijk overschot op de jaarrekening van 2021 en 2022 voor 50% te gebruiken voor lastenverlichting in 2022 en 2023 en voor 50% voor het aanvullen van de reserves.

Dit amendement treedt in werking op het moment dat de vrije algemene reserve op het door de raad vastgestelde minimumniveau zit van € 4 miljoen. Op dit moment is dat nog niet het geval, wat betekent dat het positieve jaarrekeningresultaat wordt toegevoegd aan de vrije algemene reserve.

Voortgang activiteiten

01 Samenleving

Prod.	Activiteit	I	P	F	R	Toelichting
1A	Renkum voor elkaar	✓	✓	✓	✓	
1B	Leerdeel Doorwerth	✓	—	✓	✓	de nieuwe planning loopt achter ten opzichte van de oorspronkelijke. Ingebruikname staat nu gepland begin 2025. Het bouwheerschap ligt bij een van de schoolbesturen en zijn daarmee ook in the lead.
1B	Integraal huisvestingsplan	✓	✓	✓	✓	Het nieuwe IHP heeft financiële consequenties. deze worden verwerkt in de begroting 2022
1B	Doorgaande leerlijn	✓	✓	✓	✓	
1B	Evaluatie beleid VVE en peuteropvang	✓	✓	✓	✓	
1B	Taalbevordering	✓	✓	✓	✓	
1C	Renovatie sporthal Doorwerth	—	—	✓	—	Inhoud: Zoals bekend zijn er extra aanpassingen noodzakelijk als gevolg van geschikt maken bewegingsonderwijs PO en VO. Planning: wachten op besluitvorming in relatie met Dorenweerd. Projectplan is nog niet compleet. Mogelijk opknippen van binnen en buiten werkzaamheden. Oktober 2023 moet sporthal klaar zijn ivm sloop gymzaal MNozartlaan. Risico's: prijsstijgingen in de markt.
1C	Lokaal Sportakkoord	✓	✓	✓	✓	
1C	Ontwikkeling Sportvisie	✓	✓	✓	✓	
1C	Overdracht onderhoud beheer sportparken Wilhelmina en de Bilderberg	✓	✓	✓	✓	
1E	Corona	✓	✓	✓	✓	
1E	Bestuursopdracht zorg en veiligheid	✓	✓	✓	✓	Bestuursopdracht zorg en veiligheid Op basis van de bestuursopdracht zorg en veiligheid versterken we de relatie tussen het veiligheidsdomein met het sociaal domein. Dit met als doel om tot een sluitende zorg- en veiligheidsstructuur te komen voor deze gemeente. Deze activiteit is nog niet voltooid (conform plan) en loopt door (conform plan). Het gaat om structurele afstemming en finetuning tussen het sociaal- en het veiligheidsdomein. Uitwerken en implementeren van processen om de afstemming tussen de domeinen te stroomlijnen en optimaliseren. Monitoren, evalueren en bijstellen waar nodig.
1E	Ondermijning	✓	✓	✓	✓	
1E	Overlast personen met verward gedrag	✓	✓	✓	✓	
1G	Wet inburgering	✓	✓	✓	✓	

Prod.	Activiteit	I	P	F	R	Toelichting
1H	Actualiseren verordening, besluit en beleidsregels Jeugd	✓	✓	✓	✓	
1H	Dorpsgericht werken verder ontwikkelen	✓	✓	✓	✓	
1H	Pilot gedragswetenschapper Jeugd - Sociaal Team	✓	✓	✓	✓	
1H	Schoolmaatschappelijk werk en lichte ondersteuning	✓	✓	✓	✓	
1I	Beschermd wonen (met licht verstandelijke beperking) en maatschappelijke opvang	✓	✓	+	✓	De openstelling van de Wet langdurige zorg (Wlz) vanaf 1 januari 2021 heeft gezorgd voor een verschuiving vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) naar de Wet langdurige zorg (Wlz). Deze verschuiving - zoals beschreven in de perspectiefbrief - heeft ervoor gezorgd dat onze uitgaven voor beschermd wonen met een licht verstandelijke beperking (lvb) zijn gedaald.
1I	Dorpsgericht werken	✓	✓	✓	✓	
1I	Actualiseren van Wmo verordening, Wmo besluit en het opstellen van beleidsregels	✓	✓	✓	✓	

02 Omgeving

Prod.	Activiteit	I	P	F	R	Toelichting
2A	Implementatie Omgevingswet	✓	✓	✓	✓	
2A	Omgevingsvisie	✓	✓	✓	✓	
2B	Wij zetten in op versnelling van de ontwikkeling van nieuwe woonlocaties.	✓	✓	✓	✓	
2B	Actualiseren Nota Wonen	✓	✓	✓	✓	
2B	Verhogen opbrengst gemeentelijke bouwlocaties.	✓	-	-	✓	In 2021 is gestart met de opzet van een grondbedrijf. Het is de bedoeling dat deze in 2022 actief functioneert. Het grondbedrijf betreft de interne ontwikkelrol van de gemeente. Het gaat dus om overzicht, bepalen kansen en risico's, bepalen ontwikkelpotenties en prioritering daarin van onze eigen gronden en het niet-kernareaal vastgoed.
2B	Vereenvoudigen proces prestatieafspraken met woningcorporaties.	✓	✓	✓	✓	
2C	Opstellen omgevingsplan	✓	✓	✓	✓	
2D	Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen.	✓	-	-		De Wet kwaliteitsborging vormt een risico voor de gemeente. Er vallen taken weg waarvoor we leges kunnen heffen, terwijl er nieuwe werkzaamheden bijkomen waarvoor we geen leges kunnen vragen. Hoe groot de impact zal zijn wordt op dit moment nog onderzocht. Zodra hier meer duidelijkheid over zal dit in de begrotingscyclus worden gerapporteerd.
2E	Spooronderdoorgang Wolfheze.	✓	✓	+	✓	Rijk, ProRail en Provincie hebben substantieel geld gereserveerd voor de onderdoorgang, meer dan in eerste instantie verwacht. Een deel van het risico is bij het Rijk belegd.
2E	Verkeersveiligheid	✓	✓	✓	-	Helaas heeft -ondanks het aanbrengen van de maatregelen in 2020- op de overweg in Wolfheze een dodelijk ongeval plaatsgevonden. Met de komst van het Programma Hoogfrequent Spoor gaan er meer treinen rijden op het traject Utrecht-Arnhem, het risico neemt toe. Met ProRail en de gebruikers van de overweg vindt overleg plaats over meer aanvullende maatregelen. Er is in totaal 289.000 aan subsidie voor verkeersveiligheid binnengehaald, dit is gelabeld geld. Voor projecten als Hogenkampseweg, Kalimaropad, het repareren van scheuren en gaten, belijning en in mindere mate Telefoonweg en Wolfhezerweg worden deze subsidies ingezet. Als maatregelen niet (op tijd) uitgevoerd kunnen worden wordt de bijdrage teruggevraagd. Voor de nieuwe ronde subsidie is informatie aan de regio aangeleverd.

Prod.	Activiteit	I	P	F	R	Toelichting
2E	Parkeren	-	✓	✓	-	Voor onderzoek naar de blauwe zone is geen geld beschikbaar. Geen risico's. Er zijn nog geen autoparkeerplaatsen omgezet naar fietsparkeerplaatsen. Gezien de Coronacrisis wordt er meer gebruik gemaakt van de fiets. Risico is dat fietsen gestald worden op plekken waar dit niet gewenst is, stoepen minder toegankelijk zijn doordat de doorloopbreedte te beperkt wordt. Voor laadpalen wordt er regionaal een nieuwe concessie voorbereid, door capaciteitsgebrek bij de afdeling Verkeer ligt er binnen de gemeente nog geen plan. Risico is dat we in de toekomst te weinig laadpalen hebben voor onze inwoners.
2E	Uitwerken Mobiliteitsplan	-	-	✓	✓	Er is nog geen nieuw Mobiliteitsplan opgesteld, de wettelijke taken hebben prioriteit. Vooralsnog worden de uitgangspunten opgenomen in de Omgevingsvisie.
2E	Metingen	✓	✓	✓	✓	
2F	Renkumse Poort	✓	✓	✓	✓	
2F	Herstel vijver park Bato's Wijk	✓	-	✓	✓	Procedure ontheffing Wet Natuurbescherming duurt erg lang. Tot die tijd kan er niet gestart worden met de werkzaamheden. Verlening provinciale subsidie is verlengd tot juni 2022.
2F	IJskelder park Bato's Wijk.	✓	✓	✓	✓	
2F	Korte voedselketens.	-	✓	✓	-	Eén van de drie voedselprojecten (Moderne Marke Slijpbeek) is voortijdig gestopt. Dat heeft voorsnog geen nadelige consequenties voor gemeente Renkum. Een risico is dat een deel van de subsidie terugbetaald moet worden. Dit risico ligt eerst bij de deelnemers en pas daarna bij de gemeenten. De voorlopige resultaten uit het project vormen input voor verdere ontwikkelingen in dat gebied.
2F	Zonering recreatiedruk	✓	✓	✓	✓	
2H	Koepel wijkinitiatieven opzetten.	✓	✓	✓		
2H	Lokale energie initiatieven faciliteren	✓	✓	✓	✓	
2H	Vaststellen Transitievisie Warmte.	✓	-	✓	✓	De transitievisie warmte wordt in november 2021 ter vaststelling aan de raad aangeboden.
2H	Starten met wijkuitvoeringsplannen Transitievisie Warmte.	✓	-	✓	✓	Na vaststelling van de transitievisie warmte kan pas worden gestart met het opstellen van wijkuitvoeringsplannen.
2H	Plan voor verdergaande afkoppeling en vergroening opstellen.	-	-	✓	✓	Op basis van de motie M6 (begrotingsraad 2021) is deze activiteit stopgezet
2H	Aardgasvrije wijken (wijken van de toekomst)	+	-	✓		Er was onduidelijkheid ontstaan bij een groep inwoners van Heveadorp over de doelstellingen van Wijk van de Toekomst. Middels een aantal overleggen heeft er een overbrugging plaatsgevonden tussen hen en de initiatiefnemers. Hierdoor heeft er op

Prod.	Activiteit	I	P	F	R	Toelichting
						inhoudelijk vlak een kleine koerswijziging plaatsgevonden waar eenieder zich achter kan scharen. Echter, hiermee is tevens ook een wijziging in de planning opgetreden.
2H	Uitvoering operatie steenbreek.	—	—	✓	✓	Op basis van de motie M6 (begrotingsraad 2021) is deze activiteit stopgezet
2H	Reductie Regeling Energieverbruik 2.0 (onder voorbehoud).	✓	✓	✓		
2I	Opstellen beleid dierenwelzijn	✓	—	✓	✓	Herprioritering bij Avolare zorgt voor een vertraging in het concept beleid voor Dierenwelzijn. We gaan op zoek naar alternatieven om met minimale inzet van uren en middelen tóch een gemeentelijk dierenwelzijnsbeleid op te zetten.
2J	Centrum Renkum	✓	✓	✓	✓	
2J	Centrum Oosterbeek	✓	✓	✓	✓	
2J	Samenwerking economisch platform.	✓	✓	✓	✓	
2J	Samenwerking met Regio en Provincie.	✓	✓	✓	✓	
2K	Basis infrastructuur op orde.	✓	✓	✓	✓	
2K	Versterken toeristische positie.	✓	✓	✓	✓	
2L	Renkum kunstenaarsgemeente	✓	✓	✓	✓	
2L	Renkum Airborne	✓	✓	✓	✓	
2M	Verankering GRP+ in Omgevingswet.	✓	✓	✓	✓	De strategische uitgangspunten die voorheen in het vGRP+ geborgd waren, zijn opgenomen in de conceptversie van de Omgevingsvisie. Deze wordt naar verwachting in december 2021 aan de raad aangeboden. Verordeningen die noodzakelijk zijn voor realisatie van ambities en uitvoering van beheer worden 'omgevingsplanproof' gemaakt.
2M	Hemelwaterverordening.	✓	✓	✓	✓	De hemelwaterverordening moet bijdragen aan het kunnen realiseren van de afkoppelambitie. Er wordt werk gemaakt van het 'Omgevingsplanproof' opstellen ervan.
2N	Invoering wekelijkse inzameling van gft+e gedurende de maanden juni-juli en augustus.	✓	✓	✓	✓	
2N	Toegangsbeleid afvalbrengstation koppelen aan het ophalen van grof afval.	✓	✓	✓	✓	
2N	Uitbreiden voorzieningen voor grof tuinafval.	✓	✓	✓	✓	
2N	Uitbreiden gf+e voorzieningen bij hoogbouw.	✓	✓	✓	✓	
2N	Evaluatie wijzigingen afvalinzameling 2020.	✓	✓	✓	✓	

Prod.	Activiteit	I	P	F	R	Toelichting
2N	Vorbereidingen starten invoering JA-JA sticker.	✓	✓	✓	✓	
2N	Vorbereidingen starten invoering betere gescheiden inzameling gemeentehuis en werf.	✓	✓	✓	✓	
2N	Vorbereidingen starten toekomstvisie afvalbrengrstation 'Veentjesbrug'.	✓	✓	✓	✓	
2N	Vorbereidingen starten naar efficiëntere papierinzameling.	+	✓	+	✓	<p>Door de coronacrisis is de vraag naar gebruikt papier enorm toegenomen. Dit heeft geleid tot een fors hogere papieropbrengst dan waar voorheen van werd uitgegaan.</p> <p>Als gevolg hiervan is er sprake van een kostendekkende papierinzameling voor de gemeente.</p> <p>Daardoor is de urgentie om een efficiëntere papierinzameling te organiseren naar de achtergrond verdreven.</p> <p>In het voorjaar van 2021 heeft een gesprek plaatsgevonden met de ophalende verenigingen waarbij zij hebben aangegeven de papieropbrengst niet in hun begroting te kunnen missen.</p> <p>Voor sommigen is de papieropbrengst zelfs onmisbaar om te kunnen blijven voortbestaan.</p>
2N	Vorbereidingen starten gescheiden inzamelen bij scholen en maatschappelijke organisaties.	✓	✓	✓	✓	
2O	Bestrijding Japanse Duizendknoop.	✓	✓	✓	✓	
2O	Groenrenovaties.	✓	✓	✓	✓	
2P	Wegwerken van de onderhoudsachterstanden wegen.	✓	✓	✓	✓	
2P	Grootschalige vervanging openbare verlichting.	✓	✓	✓	✓	
2P	Opstellen beleidsnota wegen.	✓	-	✓	✓	In verband met beschikbare interne capaciteit en de combinatie met het Beheerplan Wegen nog niet gereed.

03 Organisatie

Prod.	Activiteit	I	P	F	R	Toelichting
3A	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer	✓	✓	✓	✓	We zijn in afwachting van de landelijke pilot. Vervolgens bezien we of een externe projectleider nodig is. Voor een projectleider is nog geen budget beschikbaar.
3A	Uitvoering geven aan Landelijk Aanpak Adreskwaliteit	✓	✓	✓	✓	Presentatie aan college heeft in voorjaar nog niet plaats gevonden i.v.m. drukke agenda. Wij ontvangen weinig meldingen vanuit de Rijksvoorlichting individuele gegevens (RvIG) / Landelijk aanpak adreskwaliteit (LAA) omdat wij de BRP op orde hebben. Binnen de ambtelijke organisatie zijn er tussen de diverse teams korte lijnen waardoor snel afstemming plaatsvindt. Er wordt proactief gewerkt.
3A	Corona maatregelen treffen Tweede kamer verkiezingen	✓	✓	✓	✓	
3A	Wet digitale toegankelijkheid	✓	✓	✓	✓	
3A	Verbeteren van de dienstverlening	✓	✓	✓	✓	
3C	Organisatieontwikkeling	✓	✓	✓	✓	Op 8 september 2021 is uw Raad bijgepraat over de stand van zaken t.a.v. de organisatieontwikkeling. Er is al veel gerealiseerd en er moet de komende jaren nog veel gebeuren. Op vele fronten werkt de organisatie aan het verbeteren van onze organisatie. Waarbij het een uitdaging is en blijft om dit met de beschikbare middelen & capaciteit te realiseren.
3C	Voortzetting basis op orde	✓	—	✓	—	Voortzetting Basis op orde: Procesoptimalisatie: in september wordt de laatste fase afgerond, dan zijn 10 processen geoptimaliseerd. Twee processen lopen nog door in 2022. Daarnaast loopt de implementatie van een aantal verbetermaatregelen door in 2022. Voor veel ontwikkelingen is capaciteit vanuit de IV-functies noodzakelijk. De IV-functies blijven kwetsbaar en beperkt in capaciteit i.r.t. de vele projecten die lopen. Ook de impact van het GEM/ICT traject en de capaciteit die daarvoor nodig is, legt een druk op de planning van andere projecten. Door personele wisseling van de Functioneel beheerder voor het Sociaal Domein lopen we risico tot vertraging.
3C	Goed werkgeverschap inclusief flexibele werkconcepten	—	—	✓	✓	•Organisatievisie uitdragen en de bijbehorende waarden doorvertalen in de organisatie met specifieke gedragswaarden per team: Het blijft een uitdaging om hiervoor voldoende tijd voor vrij te maken en het blijft lastig om dit in een digitale setting met elkaar te doen. De doorvertaling per team wordt nog in 2021 afgerond.

Prod.	Activiteit	I	P	F	R	Toelichting
						<ul style="list-style-type: none"> • Trainingsprogramma medewerkers gericht op de organisatiewaarden: Training voor leidinggevende is afgerond, in september start de 1e groep medewerkers met een training. In 2022 wordt dit verder verbreed. • strategisch personeelsbeleid incl. thuiswerkbeleid en strategische personeelsplanning: Dit jaar wordt het strategisch personeelsbeleid opgeleverd. Een goed thuiswerkbeleid en flexwerk-concept vraagt om goede facilitering daarvan. Dit is weer mede afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden t.a.v. de huisvesting en de uitkomsten van de CAO op dit thema. Er is besloten om dit jaar nog niet te starten met een flexwerk-concept en worden de nu geldende afspraken rondom thuiswerken gecontinueerd. Beide worden verder vormgegeven in relatie met het huisvestingsdossier. Binnen het huisvestingsdossier zal pas eind dit jaar de richting duidelijk worden. Wel wordt dit jaar de digitale werkplek uitgerold en de mogelijkheden om hybride te kunnen werken. In afwachting van voortgang huisvestingsdossier binnen de mogelijkheden het flexibel werken op kantoor zoveel mogelijk gestimuleerd en gefaciliteerd worden. • Minimaal noodzakelijke maatregelen (arbotechnisch, modernisering) treffen t.a.v. de inrichting van de (thuis)werkplek en het faciliteren van medewerkers: Een raadsvoorstel t.a.v. het noodzakelijk onderhoud is aangeboden (zie ook 3D). Er wordt op het gemeentehuis een werk-/lunch ruimte ingericht als vervanging van de kantinefunctie. • Investeren in de gesprekscyclus met medewerkers gericht op vitaliteit en ontwikkeling: de organisatiewaarden zijn opgenomen in het gespreksformulier. In 2022 zal verder geïnvesteerd worden in het verder optimaliseren van de cyclus & het trainingen hierop. • Terugdringen en voorkomen ziekteverzuim: Het ziekteverzuim over de eerste helft van 2021 bedroeg 7,52%, dit is een daling t.o.v. de 8,9% in 2020. Maar is nog te hoog, m.i.v. mei wordt de verzuimcoach ingezet, we hopen dat hierdoor het ziekteverzuim nog verder zal afnemen. Op dit moment is het de verwachting dat op 20 september het Rijk de maatregelen

Prod.	Activiteit	I	P	F	R	Toelichting
						rondom thuiswerken loslaat. Onduidelijk is of en in hoeverre dit een effect zal hebben op het kort verzuim. Het kort verzuim is landelijk en ook in Renkum namelijk gedaald de afgelopen periode.
3C	Wet elektronische publicaties	✓	-	-	✓	De 1e fase is zo goed als afgerond en publicaties worden gedaan. De 2e fase gaat vooral over het digitaal ter inzage leggen. Hiervoor komt een landelijke faciliteit (KOOP), waarop aangesloten kan worden. Het is nog niet bekend wanneer deze beschikbaar komt en wat de financiële consequenties hiervan zijn. Het digitale ter inzage leggen vraagt intern structureel extra inzet. Er wordt nog onderzocht of dit binnen de huidige formatie kan worden opgelost.
3C	Wet open overhead (Woo)	-	-	✓	-	De invoering van de WOO leidt tot extra capaciteitsinzet . Bij de uitvoering van de huidige WOB-verzoeken lopen we al tegen capaciteitsproblemen aan. Om de uitvoering van de WOO enigszins uitvoerbaar te maken is het anonimiseren van gegevens aan de orde. Mogelijk leidt dit tot aanschaf van software of inkoop van een dienst In de meicirculaire is incidenteel budget voor de komende 5 jaren beschikbaar gesteld (50k€ pj) en structureel een budget van 50 k€ oplopend naar 100k€. Vorbereidingen voor implementatie vinden in 2021 en implementatie vindt in 2022 plaats.
3D	Huisvesting gemeentelijke organisatie: gemeentehuis en gemeentewerf.	✓	-	-	-	We bevinden ons in de fase van onderzoek en haalbaarheid. Er moet op basis van de onderzoeken die zijn gedaan en nog gaan komen uiteindelijk een definitief besluit genomen worden. Dat staat nu gepland in het tweede kwartaal 2022. Daarna kan pas echt gesproken worden over een plan. Uitstel heeft arbotechnische risico's. Verder achterstallig onderhoud zal ook meer kosten met zich mee brengen.
3E	Opstellen meerjarenvisie 2021 - 2025	-	-	-	-	Met het bestuursbesluit van De Connectie op 20 juli 2021 wordt zowel inhoudelijk als politiek/bestuurlijk een pas op de plaats gemaakt met het uitwerken van een ontwikkelperspectief voor De Connectie. Eerst zullen de acties onder governance, financiën en groeiambitie verder moeten zijn uitgewerkt voordat een besluit wordt genomen over de verder te vervolgen ontwikkeling bij de Connectie. De kernwoorden bij de herijking zijn: - Heroriëntatie op de samenwerking: voldoet het wat ervan werd verwacht en/of zijn de behoeften/mogelijkheden veranderd waardoor de samenwerking een ander invulling moet krijgen. Is de huidige structuur wel het juiste vehikel?

Prod.	Activiteit	I	P	F	R	Toelichting
						<p>- De governance structuur: herijken met de veranderende groei is essentieel.</p> <p>- De uitgangspunten zoals deze 5 jaar geleden zijn vastgesteld (m.n. ten aanzien van bedrijfsvoering) opnieuw tegen het licht te houden. Zijn deze nog valide en/of moeten ze worden aangepast?</p> <p>De uitkomsten moeten uiteindelijk leiden tot een nieuw ontwikkelperspectief waar de balans tussen de financiële haalbaarheid en inhoudelijke noodzakelijkheid opnieuw is vastgesteld en deze zijn plek krijgt in een nieuw beleidsplan en MJPB. Hiervoor is aan de directeur van de Connectie een bestuursopdracht verstrekt.</p>
3E	Realiseren harmonisatie- en standaardisatie agenda.	✓	✓	—	—	<p>Het harmoniseren en standaardiseren van de informatievoorziening gaat van alle partijen extra inspanningen vragen, ook van Renkum. De harmonisatie- en standaardisatieagenda maakt deel uit van de regionale i-visie en i-strategie. De harmonisatie- en standaardisatieagenda van de informatievoorziening is een belangrijke randvoorwaarde om de toenemende structurele lasten van informatievoorziening en digitalisering betaalbaar te houden. Deze investeringen zijn op dit moment nog niet begreep. Hierop zal nog een onderzoek gestart worden en uitgewerkt worden in de harmonisatie-agenda. Dan wordt meer duidelijk wat het financiële beslag en de risico-impact zal zijn, waarbij opgemerkt dat het ontwikkelbudget hiertoe geen ruimte biedt.</p>
3E	Implementatie programma 2!Connect binnen gemeente Renkum.	✓	✓	✓	—	<p>Implementatie programma 2!Connect binnen gemeente Renkum. Het 2!Connect programma ligt op schema en voorziet onder andere in de meerjarige migratie en applicatie ontwikkeling en onderliggende technische basisvoorzieningen. Het project staat stevig onder druk van de veelheid en complexiteit van activiteiten in onze informatievoorziening. De scope geeft met regelmaat aanleiding tot mitigerende maatregelen, welke aanleiding zijn voor risico's op het tijdig realiseren van de doelstellingen.</p>
3E	Vaststellen en monitoren servicenormen dienstverlening.	—	—	✓	✓	<p>Het werken volgens de externe servicenormen lukt nog niet op alle onderdelen. Dit vraagt nog meer tijd en aandacht. Hierdoor is besloten het vaststellen van de interne servicenormen uit te stellen naar 2022.</p>
3E	Versterkte samenwerking regio Arnhem-Nijmegen.	✓	✓	✓		

Prod.	Activiteit	I	P	F	R	Toelichting
3F	Samenwerken aan goed bestuur	✓	—	✓	✓	In oktober wordt gestart met het traject 'verbetering bestuurscultuur' met begeleiding van een externe adviseur. Daarnaast zal eind 2021 een aanzet van een proceskader voor participatie in RO-projecten worden besproken met de raad. Dit heeft enige vertraging opgelopen ten opzichte van de initiële planning om in juni een nieuwe aanpak voor de procesvoering van RO-processen te bespreken met de raad.
3F	Een toekomstbestendig Renkum.	✓	✓	✓		

Bijstelling lopende begroting

In dit hoofdstuk zijn de financiële bijstellingen van de lopende (meerjaren)begroting weergegeven. Daarbij komen allereerst de mutaties per programma en de wijzigingen binnen de Algemene dekkingsmiddelen aan de orde. Het totaal van de bijstellingen is weergegeven in de volgende tabel.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2021	2022	2023	2024	2025
01 Samenleving	-783	-1.900	-617	-537	-440
02 Omgeving	-344	-133	-77	-94	-96
03 Organisatie	-320	566	579	679	685
04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb	1.846	2.538	593	-143	-269
Totaal bijstellingen	398	1.070	478	-95	120

Bijstellingen i.r.t. raadsbesluit

Afrekening 2020 Regio Arnhem Nijmegen

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Contributies deelnemingen	6				
Reserve samenwerkingverbanden	-6				
Totaal	0				

Beheerplan Water en riolering baten, inhuur en overhead

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Water algemeen		444	345	245	142
Rioolheffing		230	329	429	532
Loon- en prijscompensatie		-24	-24	-24	-24
Riolering		-301	-301	-301	-301
OH: P&O / HRM		-415	-415	-415	-415
Totaal		-66	-66	-66	-66

Beheerplan water en riolering regie en proj 2022

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Electromechanisch		24	24	24	24
Bouwkundig gemalen		18	18	18	18
Vrijvervalriolering		-207	-254	-274	-119
Infil./ hemelwater voorz.		-43	-52	-62	-71
Randvoorzieningen bouw.		-11	-6	-11	-6
Meet- en monitoringssysteem		-3	-3	-3	-3
Samenwerk./communicatie		-33	-33	-33	-33
Water algemeen		255	306	341	190
Totaal		0	0	0	0

Direct afschrijven nieuwe beheerplan 2022 ev

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Riolering		-1.148	-1.547	-1.483	-1.191
Water algemeen		1.148	1.547	1.483	1.191
Totaal		0	0	0	0

Invoeren voorziening gebouwen

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Reserve alg. dekkingsmiddelen	240	240	240	240	240
Panden: gymzalen	-55	-55	-55	-55	-55
Begraafplaatsen	-39	-39	-39	-39	-39
Panden: brandweer	-38	-38	-38	-38	-38
Panden: kunst	-18	-18	-18	-18	-18
Sporthallen	-22	-22	-22	-22	-22
Sportaccomodaties vastgoed	-2	-2	-2	-2	-2
2015> Investerings alle PO	-65	-65	-65	-65	-65
Panden: alg.vrz Wmo en Jeugd	-1	-1	-1	-1	-1
Totaal	0	0	0	0	0

Nieuwe investeringen nieuw beheerplan

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Riolering		-7	-52	-115	-164
Water algemeen		7	52	115	164
Totaal		0	0	0	0

Project Reconstructie Oosterbeek Noord-Oost

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Riolering		8	14	31	1.443
Water algemeen		-8	-14	-31	-1.443
Totaal		0	0	0	0

Resultaatbestemming 2020 culturele educatie

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Culturele educatie	-18				
Reserve onderwijs	18				
Totaal	0				

Resultaatbestemming 2020 Gelders Arcadië

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Kunst	-10				
Reserve kunst, cultuur en cultuurhis	10				
Totaal	0				

Resultaatbestemming 2020 Renkum voor elkaar

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Renkum voor Elkaar	-34				
reserve Renkum voor Elkaar	34				
Totaal	0				

Afrekening 2020 GO Regio Arnhem-Nijmegen en The Economic Board

Uw raad heeft met het geamendeerde raadsbesluit wat betreft het Jaarverslag 2020 van het GO Regio Arnhem-Nijmegen (raad van 26 mei 2021) besloten de niet-bestede inwonerbijdrage over 2020 van de Regio en The Economic Board vrij te laten vallen naar de Vrije algemene reserve.

Beheerplan Water en riolering baten, inhuur en overhead

Het door uw raad op 29-9-2021 vastgestelde Beheerplan Water en riolering is in deze najaarsnota verwerkt.

Op het product 2M Water en riolering ontstaat een nadeel doordat er minder interne uren, inclusief de daarbij horende overhead, worden doorbelast via de Rioolheffing.

Invoeren voorziening gebouwen

Conform het voorstel Duurzaam MeerjarenOnderhoudsPlan (DMJOP) en noodzakelijk onderhoud gemeentehuis en -werf heeft u in de raadsvergadering van 29 september 2021 ingestemd met het opnieuw instellen van een voorziening groot onderhoud gebouwen.

Resultaatbestemming 2020

Dit betreft de resultaatbestemming over 2020 waartoe u bij de Jaarstukken 2020 besloten heeft.

Bijstellingen met resultaat

01 Samenleving

Binnen dit programma zijn de volgende bijstellingen noodzakelijk (daar waar de financiële bijstelling per saldo nihil is, is deze niet zichtbaar in onderstaande tabel):

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2021	2022	2023	2024	2025
1B Onderwijs	-8				
1C Sport en bewegen	6	-81	-81	-81	-80
1D Gezondheid	28	-14	-15	-15	-15
1E Zorg en Veiligheid	-267	23	103	70	70
1G Integratie en participatie nieuwkomers	-50	-31	-22	-19	-15
1H Maatwerkvoorzieningen Jeugd	-902	-241	520	615	729
1i Maatwerkvoorzieningen Wmo	73				
1J Inkomensvoorziening	282	-38	-36	-34	-56
Totaal	-838	-383	469	537	633

Per product volgt een toelichting.

1B Onderwijs	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Aanpassing incidenteel kader Leerdeel Doorwerth	-617	-333	-1.011	-19	1.970
Aanpassing meerjarig kader Leerdeel Doorwerth	134	155	154	8	-5
Meicirculaire 2021	-8				
Saldo van baten en lasten	-491	-179	-858	-12	1.965
Mutatie reserve					
Aanpassing incidenteel kader Leerdeel Doorwerth	509	231	910	38	-1.965
Aanpassing meerjarig kader Leerdeel Doorwerth	-26	-52	-52	-26	
Totaal resultaat	-8	0	0	0	0

Leerdeel Doorwerth

De realisatie van het Leerdeel Doorwerth vindt later plaats dan eerder voorzien. Hierdoor vinden er wijzigingen plaats in de budgetten. Dit is aangepast in deze najaarsnota en levert per saldo incidentele voordelen op voor een aantal jaren. Dit komt tot uiting in een verhoogd saldo binnen de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting. Zie onderstaande tabel t/m 2027

Omschrijving	1-1-2019	2019	2020	1-1-2021	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
begroot in voorstel 2019	1.342	-399	-263	680	-437	-243					
Reserve na 2022 uitgeput											
Werkelijk t/m JR2020 en begroot vanaf 2021	1.342	-282	-263	797	-437	-243	0	0	0	0	0
		<i>JR2019</i>	<i>JR2020</i>								
		<i>blz 236</i>	<i>blz 238</i>								

Vrij inzetbaar na jaarrekening 2019

117

Door realisatie in ander jaar is er andere aanwending en 1 keer dotatie*	-374	-141	102	-38	-5	-6	-17					
Verschil				117	63	102	102	-38	-5	-6	-17	->318
				bestaand	V	V	V	N	N	N	N	

*De exploitatie wordt neutraal begroot, er is daarvoor wel meer of juist minder dekking nodig via de reserve onderwijshuisvesting. Hogere boekwaarde door latere realisatie betekent meer rentelast die via reserve wordt gedekt.

Deze 318 zou alternatief ingezet kunnen worden, waarbij er dan wel enige dekking na 2027 wegvalt.

Dit bedrag blijft na goedkeuring van bovenstaande wijziging vooralsnog beschikbaar binnen de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting, en wordt (uiteraard) na enige jaren bereikt.

In de verwerking van de cijfers de najaarsnota is rekening met het aanvullende krediet waarover u een separaat voorstel ontvangt.

Meicirculaire

In de raadsbrief meicirculaire 2021 is dit bedrag opgenomen voor voorschoolse voorziening peuters 2021 en binnen dit product verwerkt.

PM Nationaal Programma Onderwijs

We zullen voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 middelen van het Rijk ontvangen voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). De middelen zijn bedoeld om samen met partners als scholen, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg etc. maatregelen te nemen om leerlingen op cognitief, executief, sociaal en emotioneel vlak te ondersteunen. Op dit moment is nog niet exact bekend hoeveel middelen we zullen ontvangen. In 2022 maken we o.a. samen met scholen, kinderopvang en Renkum voor Elkaar (verdere) afspraken over de besteding van deze middelen.

1C Sport en bewegen	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Actualisatie MJOP sportparken	6	-81	-81	-81	-80
Totaal resultaat	6	-81	-81	-81	-80

Actualisatie MJOP sportparken

Het jaarlijks groot onderhoud van de sportparken Wilhelmina en de Bilderberg is de afgelopen jaren beperkt, maar op een voldoende niveau uitgevoerd, met een jaarlijks budget van € 41.000. Vanaf 2020 is besloten op basis van boekhoudkundige principes besloten om onderhoud en investeringen met meerjarig nut te activeren en het jaarlijks groot onderhoud direct als kosten te nemen. Deze methodiek heeft het beschikbare budget van € 41.000 verder verlaagd.

In het kader van het onderzoek van overdracht van beheer en onderhoud van de sportparken Wilhelmina en De Bilderberg is door een onafhankelijke partij een geactualiseerd MJOP opgesteld. De gemiddelde jaarlijkse kosten voor investeringen en onderhoud van de sportparken Wilhelmina en de Bilderberg bedragen € 101.500. Dit budget is benodigd voor het jaarlijks groot onderhoud, onafhankelijk van de keuze om wel of niet te verzelfstandigen. In de verschillende scenario's voor toekomstig onderhoud van de sportparken wordt dit bedrag voor jaarlijks groot onderhoud dan ook

als uitgangspunt opgenomen. Het restant van de voormalige voorziening voor groot onderhoud sportparken is niet toereikend om dit te dekken. Om ook de komende jaren een redelijk kwaliteitsniveau van de sportvelden te kunnen realiseren is structureel extra budget nodig om noodzakelijke investeringen en onderhoud uit te voeren.

1D Gezondheid	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Eikenprocessierups	35				
Meicirculaire 2021	-7	-14	-15	-15	-15
Totaal resultaat	28	-14	-15	-15	-15

Eikenprocessierups

Dit jaar is er ten opzichte van voorgaande jaren minder overlast geweest van de eikenprocessierups.

Meicirculaire 2021

In de meicirculaire is voor 2021 7.000 meer beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het Rijks Vaccinatie Programma (RVP). In 2022 en vanaf 2023 is er respectievelijk in totaal 14.000 en 15.000 meer beschikbaar gesteld voor het RVP en prenatale huisbezoeken. Deze inkomsten zijn binnen dit budget verwerkt als uitgaven voor betreffende onderdelen.

1E Zorg en Veiligheid	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Brandweerpost Wolfheze	39	3	-21	-21	-21
Daling bijdrage Veilig Thuis		59	59	59	59
FLO brandweer	-314	-38			
Herverdeling brandweer en FLO			66	33	33
Slachtofferhulp	9	-2	-2	-2	-2
Totaal resultaat	-267	23	103	69	70

Brandweerpost Wolfheze

De investeringsraming van € 1.210.000 wordt bijgesteld naar € 1.559.000 (voor meer informatie verwijzen we u naar de voortgang van kredieten, onderdeel 4D Vastgoed). Hierdoor nemen de kapitaallasten toe. Omdat de realisatie een jaar later is, ontstaat in 2021 en 2022 een voordeel bij de kapitaallasten.

Daling bijdrage Veilig Thuis

Gebaseerd op structureel budget en aanvraag veilig Thuis 2022 valt op die basis meerjarig € 59.000 vrij. Dat betekent ook dat er incidenteel geen onttrekking uit de stelpost loon- en prijscompensatie nodig is. Deze verlaging met € 59.000 is nagenoeg volledig ontstaan door aanvullende dekking vanuit DUVO middelen.

FLO brandweer

Naar aanleiding van de FLO effecten in de jaarrekening 2020 voor de brandweer is er een prognose gemaakt door VGGM voor de FLO verplichtingen t/m 2040. Deze berekeningen zijn gebaseerd op de afspraken die gemaakt zijn bij de overheveling van de brandweertaken en de huidige regelgeving en landelijke afspraken.

Uit deze berekening komt naar voren dat met name dit jaar een forse FLO-verplichting is in verband met afkoop FLO van 2 brandweer medewerkers (kost totaal € 272.000).

Daarnaast is er sprake van een werkgeversbijdrage levensloop van 2 medewerkers. Hetgeen € 89.000 kost.

Hierdoor komen de kosten voor 2021 € 361.000 hoger uit dan begroot. Een deel van deze kosten kunnen worden gedekt uit het terug ontvangen resultaat 2020 van € 47.000 voor de brandweertaken. Voor de 2022 bedragen de FLO kosten € 74.000. Deze kosten worden voor een deel opgevangen uit het voordeel van het herverdeeleffect van € 21.000 en een budget van €15.000. Dit geeft een tekort van € 38.000.

Herverdeeleffect brandweer en FLO vanaf 2023

De herverdeling van de kosten brandweer VGGM levert vanaf 2023 een structureel voordeel op van € 77.000. Dit voordeel wordt voor een deel gebruikt om de verwachte kosten FLO brandweer vanaf 2023 op te vangen. Uit de prognose VGGM blijkt dat de kosten vanaf 2023 per jaren variëren tussen € 47.000 en € 1.000.

Slachtofferhulp

Er is voor 2021 geen aanvraag ontvangen en we gaan er van uit dat deze niet meer volgt. Vanaf 2022 is er €1.800 extra budget nodig om te voldoen aan de gevraagde subsidie.

Een subsidieverzoek gebaseerd op het inwoneraantal dat via een landelijke maatstaf wordt vastgesteld.

1F Minima	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Implementatie wet Schuldhelpverlening	-44				
Kinderopvangtoeslagenaffaire baten	11				
Kinderopvangtoeslagenaffaire lasten	-11				
Saldo van baten en lasten	-44	0	0	0	0
Mutatie reserve					
Implementatie wet Schuldhelpverlening	44				
Totaal resultaat	0	0	0	0	0

Implementatie wet Schuldhelpverlening

De vernieuwde Wet gemeentelijke schuldhelpverlening is op 1 januari 2021 ingegaan. Deze wet houdt een uitbreiding van wettelijke taken van de gemeente in op het gebied van vroegsignalering, preventie en schulddienstverlening aan ondernemers. Daarnaast loopt per 1 januari 2022 de huidige aanbesteding van schuldhelpverlening bij KBN af. Om de hiermee gemoeide werkzaamheden uit te kunnen voeren is incidenteel extra capaciteit nodig. Deze inzet wordt gedekt uit de reserve sociaal domein.

Kinderopvangtoeslagenaffaire

Gemeenten hebben de taak gekregen om inwoners die zich bij de belastingdienst hebben aangemeld als gedupeerde te benaderen en hen waar nodig te ondersteunen vanuit het Sociaal team. Gemeenten krijgen hiervoor een vergoeding voor het leggen van contact en voor het opstellen van een plan van aanpak. Ook worden ingezette instrumenten tegen kostprijs vergoed. Om de bovenstaande taken uit te voeren wordt er tijdelijk formatie toegevoegd aan het Sociaal team.

1G Integratie en participatie nieuwkomers	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Meicirculaire 2021	-50	-31	-22	-19	-15
Totaal resultaat	-50	-31	-22	-19	-15

Meicirculaire 2021

In de raadsbrief meicirculaire 2021 is dit bedrag opgenomen voor versterking gemeentelijke antidiscriminatievoorziening en afwikkeling maatschappelijke begeleiding 2020.

1H Maatwerkvoorzieningen Jeugd	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Commissie van Wijzen (arbitragecommissie hervormingsagenda jeugd)		-1.875	-1.114	-1.019	-905
Consolideren budget; afboeken taakstellingen van uitvoeringsbudget		550	800	800	800
Consolideren budget; invulling taakstellingen Jeugdzorg		-550	-800	-800	-800
KTO Jeugdzorg		-8	-8	-8	-8
Meicirculaire; Aanpak problematiek jeugdzorg	-649				
Meicirculaire; Taakmutaties Voogdij/18+/overig	-9	12	12	11	11
Meicirculaire; Voogdij/18+ 2021	-165	1.030	1.030	1.030	1.030
Septembercirculaire; Aanpak problematiek jeugdzorg	-78				
WPB opheffen inkomsten obv compensatie 2019		600	600	600	600
Totaal resultaat	-902	-241	520	614	729

Er zijn drie belangrijke ontwikkelingen in de jeugdzorg.

2022: aangepast woonplaatsbeginsel (WPB)

In het maatwerkbudget zijn ook de uitgaven voor Voogdij/18+ opgenomen. In het verleden stond de gemeente Renkum aan de lat voor kinderen die vanuit andere gemeenten onder voogdij van een jeugdzorgaanbieder in zorg kwamen. Zoals bijvoorbeeld bij Pluryn. Daar stond ook een vergoeding tegenover, maar ontoereikend.

In de toekomstige situatie betaalt de gemeente van herkomst de kosten voor een voogdijmaatregel. Dat betekent minder kosten voor de gemeente Renkum en dus ook minder budget. Er zijn vanaf 1 januari 2022 geen kosten meer voor de kinderen die vanaf dat moment zijn overgedragen.

Wel zijn er kosten voor kinderen die Renkum (na toetsing) als gemeente van herkomst erkent, en nieuwe instroom. Het is op dit moment nog onzeker hoeveel kinderen de herkomstgemeente Renkum is. Daarom is het op dit moment niet aan te geven welk bedrag meerjarig nodig is. Dit kan zorgen voor een nadeel of voordeel in de komende jaren.

Extra budget voor jeugd: voorstel nu behouden voor jeugd

Er is door de arbitragecommissie besloten dat gemeenten gecompenseerd worden voor de extra kosten die op gemeenten drukken bij het uitvoeren van de Jeugdwet. De arbitragecommissie erkent dat gemeenten te weinig sturingsmogelijkheden hebben om de kostenbesparingen die verwacht waren ook te realiseren. Daarom is besloten het budget toe te kennen, maar dit budget loopt wel af.

Omdat we nog veel onduidelijkheden en onzekerheden zijn, stelt het college voor om de middelen voor jeugd te behouden voor jeugd en bij de Perspectiefnota 2022 hier een heroverweging op te maken.

De onzekerheden en onduidelijkheden zijn:

- Al jaren geeft de gemeente meer uit dan begroot. Deze tekorten zijn zichtbaar in de jaarrekening. De zorgvraag is voor de komende jaren, ook gezien ontwikkelingen rondom het woonplaatsbeginsel en corona, nog onvoorspelbaar;
- Er is nog geen definitief kabinetsbesluit over de benodigde middelen. Er is nu conform de richtlijn van BZK 75% ingeboekt;
- Er moeten nieuwe wetten en regels komen die gemeenten in staat stellen beter te sturen op de jeugdzorg (zie Hervormingsagenda hieronder);
- Er is een dubbeling van taakstelling: zowel een taakstelling vanuit de Perspectiefnota 2019 als de afbouw van het budget van de arbitragecommissie. Hierdoor daalt het beschikbare budget snel en lijkt de taakstelling vanaf 2023/2024 niet reëel.

Hervormingsagenda

Tussen gemeenten (vertegenwoordigd door de VNG) en het ministerie van VWS is overeenstemming over een aantal maatregelen die vanaf 2022 een positief effect moeten hebben in het terugbrengen van de kosten.

Dat zijn voor 2022 aan de gemeenten:

- Normaliseren voogdijondersteuning
- Versterking bestaanszekerheid
- Brede invoering POH-Jeugd

Voor 2022 moet regionaal worden ingezet op:

- Tariefdifferentiatie
- Beperking verwijzingen naar gecontracteerd aanbod
- Standaardisatie uitvoering

Nieuwe wetgeving zou daarnaast moeten zorgen voor een inperking van de reikwijdte van de jeugdzorg (wat is wel jeugdzorg en wat niet).

Bovenstaande maatregelen worden deels al ingezet in onze gemeente en onze regio. VNG en VWS hebben afgesproken met een Hervormingsagenda te komen zodat Rijk, gemeenten en aanbieders met het juiste instrumentarium kunnen toewerken naar kwalitatief goede, toegankelijke en betaalbare jeugdzorg. Deze Hervormingsagenda wordt verwacht begin 2022.

Voor het realiseren van de doelstellingen is deze interbestuurlijke samenwerking en duidelijkheid hard nodig. Ook om deze reden stelt het college voor de middelen voor jeugd te behouden voor jeugd.

Indien de werkelijke jeugdzorgkosten het uitvoeringsbudget (inclusief de niet beleidsrijk ingevulde resterende taakstelling) overschrijdt moet er alsnog achteraf een nadeel worden gemeld.

Na het verwerken van alle mutaties op het jeugdzorgbudget resteert het volgende:

Bedragen x 1.000	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Gecertificeerde instellingen	713	750	750	750	750	750	750
Jeugd Zorg in Natura	10.226	8.998	8.029	7.935	7.821	7.404	7.287
PGB jeugd	361	311	311	311	311	311	311
Beschikbaar jeugd ZIN	11.300	10.059	9.089	8.996	8.882	8.465	8.348
<i>Afname tov 2021</i>		-1.242	-2.211	-2.304	-2.419	-2.836	-2.953

KTO jeugdzorg

Het uitvoeren van een klanttevredenheidsonderzoek is een wettelijke verplichting. Vanaf 2020 is er het klanttevredenheidsonderzoek geprofessionaliseerd. Voor 2020 namen consulenten van ons Sociaal Team zelf vragenlijsten mee die zij onder inwoners verspreidden. De response was echter laag en de opbrengst weinig. Met de professionalisering van het klanttevredenheidsonderzoek is de response hoger en de opgehaalde informatie concreet en waardevol. Dit helpt ons onze uitvoering en de hulp voor onze jeugdigen en ouders waar nodig (verder) te verbeteren. In 2020 en 2021 konden de kosten tweemaal elders weggezet worden, vanaf 2022 is er structureel budget nodig voor de uitvoering van het klanttevredenheidsonderzoek.

1i Maatwerkvoorzieningen Wmo	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Begeleiding	-225				
Beschermd wonen	300				
Budget ambulantisering beschermd wonen	434				
Cliëntondersteuning	32				
Doelgroepenvervoer; afrekening 2020	69				
Doelgroepenvervoer; bijstelling 2021	151				
Huishoudelijke verzorging	-450				
Hulpmiddelen Wmo	196				
Ondersteuning frontoffice	-17				
Wmo consulent	-38				
Saldo van baten en lasten	452	0	0	0	0
Mutatie reserve					
Ambulantisering beschermd wonen	-434				
Ondersteuning frontoffice	17				
Wmo consulent	38				
Totaal resultaat	73	0	0	0	0

Begeleiding

Het nadeel van € 225.000 op deze begrotingspost wordt gevormd door een volumestijging (aantal afgegeven indicaties) die zich vanaf 2019 - mede door de komst van het abonnementstarief - manifesteert. Daar komt bovenop dat de problematiek verzwaart in verband met bijvoorbeeld de uitstroom uit beschermd wonen. Bovendien heeft corona ook een negatief effect op de draagkracht van mantelzorgers. Wij blijven inzetten op zorg die zo licht als mogelijk is en zo zwaar als nodig. Daarbij zetten wij de ontwikkeling van de versterking van onze algemene voorzieningen voort en onderzoeken wij in 2022 groepsbegeleiding in de algemene voorziening.

Het nadeel kan worden opgevangen binnen het gehele resultaat van de maatwerk-voorzieningen. Voorsnog nemen wij deze volumestijging niet structureel mee in de begroting van dit product, omdat we nog volop bezig zijn met transformeren.

Beschermd wonen

Op basis van de exploitatie 2020 is het budget aangepast op het volume van 2020. Voor mensen die hun leven lang intensieve geestelijke gezondheidszorg nodig hebben, is sinds 1 januari 2021 toegang tot de Wet langdurige zorg (Wlz) mogelijk, wanneer zij voldoen aan de Wlz-criteria. Deze overgang van de Wmo naar Wlz heeft erin geresulteerd dat wij onze begroting een positief resultaat laat zien van € 300.000. Onze verwachting is dat ook 2022 een positief beeld zal weergeven op het gebied van beschermd wonen, maar dat uitstroom uit beschermd wonen naar begeleiding wel een grote druk zal blijven leggen op onze maatwerkvoorzieningen.

Budget ambulantisering beschermd wonen

Vanuit de ambulantiseringmiddelen van het landelijke hoofdlijnenakkoord geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en extra ambulantiseringmiddelen beschikbaar gesteld door de centrumgemeente Arnhem ontvangen wij eenmalig een budget van € 434.000 om in 2021 en verder te bestemmen voor de ambulantisering van beschermd wonen. Aan deze beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis bouwen wij met een zestal projecten: buurtvoorlichting, signaleringswijzer, buurtcirkels, kamers met aandacht, cursussen geestelijke gezondheidszorg (GGZ), doorontwikkeling dorpsgericht integraal werken. Met deze projecten vormen wij een lokaal vangnet.

Ons voorstel is om deze middelen in te brengen in de reserve Sociaal Domein. In de voorjaarsnota tonen wij met ons bestedingsplan de besteding van de middelen voor het zestal genoemde projecten aan.

Cliëntondersteuning

In 2021 hebben wij de subsidie van MEE Gelderse Poort voor 2020 vastgesteld. Dit heeft geresulteerd in een lagere vaststelling van de subsidie dan dat deze voor 2020 verleend was en een terugverordering van €52.277. Vanaf 2021 is de subsidieverlening fors verlaagd, beter passend bij de vraag van onze inwoners en bij de specifieke expertise van MEE Gelderse Poort. Wij verwachten daarom komend jaar niet langer een groot verschil tussen de verleende subsidie en de vast te stellen subsidie.

Het voordeel op deze begrotingspost bedraagt uiteindelijk in € 32.000 omdat wij eenmalig subsidie hebben verleend aan "Blijf in je Kracht": een inwonersondersteunend gezamenlijk project van 1e lijns zorgverleners, sociaal werkers van Renkum voor Elkaar, vrijwilligers, mantelzorgers en gemeente voor senioren in de dorpen van de gemeente Renkum.

Doelgroepenvervoer; afrekening 2020

Het voordeel over 2020 is ontstaan door een viertal oorzaken. In de jaarrekening 2020 hebben wij voorzichtigheidshalve rekening gehouden met een lagere subsidie van de provincie op het vangnetvervoer omdat het volume van vervoer door Covid sterk achterbleef bij de raming en subsidievoorwaarden. Uiteindelijk heeft de provincie het subsidiebedrag niet verlaagd vastgesteld. Dit leidt tot een voordeel van € 38.000. Verder was er nog een laatste afrekening tussen de vervoersorganisatie en belastingdienst waardoor de gemeente nog terugbetaling krijgt van € 11.000. Ook had de vervoersorganisatie een voordeel op zijn uitvoeringskosten. Dit is pas gecommuniceerd nadat de gemeentelijke jaarrekening opgemaakt is. Dit leidt tot een voordeel van € 13.000. Tenslotte zijn er nog enkele andere kleine voordelen op de afrekening van vervoer en eigen bijdrage van € 7.500.

Doelgroepenvervoer; bijstelling 2021

Onder invloed van Covid-19 is het gebruik van het vervoer drastisch teruggelopen. De vervoersorganisatie heeft de gemeente een prognose gegeven van de verwachte minder lasten op het vervoer over de eerste twee kwartalen van 2021. Voor onze gemeente betekent dit een verwacht voordeel van € 151.000.

Huishoudelijke verzorging

Het nadeel van € 450.000 op deze begrotingspost wordt gevormd door de volumestijging (aantal afgegeven indicaties) die zich vanaf 2019 - sinds de komst van het abonnementstarief - manifesteert. Er zijn meer inwoners die een beroep doen op huishoudelijke hulp. Wij merken dat ook hier corona een negatief effect heeft op de draagkracht van mantelzorgers. De komst van de algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning vanaf juli 2020 laat wel een verschuiving zien vanuit de maatwerkvoorziening, maar deze verschuiving blijft op dit moment nog achter bij de onze verwachting. Op dit moment is er een verhouding van 40% algemene voorzieningen versus 60% maatwerkvoorzieningen. Onze inzet is erop gericht om deze verhouding in het voordeel van de algemene voorziening bij te stellen. Onze verwachting is wel dat de druk op de maatwerkvoorzieningen ook in 2022 zal voortduren.

Het nadeel op deze begrotingspost kan worden opgevangen binnen het gehele resultaat van de maatwerkvoorzieningen. Ook hier nemen wij vooralsnog de volumestijging niet structureel mee in de begroting van dit product, omdat we nog volop bezig zijn met transformeren.

Hulpmiddelen Wmo

In juli 2020 hebben wij een nieuw contract afgesloten voor de hulpmiddelen. Wij zijn met dit contract overgegaan naar een all-in prijs voor aanschaf en onderhoud. Voor de exploitatie leidt dit nieuwe contract daarom tot drie voordelen:

1. Een incidenteel voordeel v.w.b. de overname van de boekwaarde van de uitstaande en overgedragen hulpmiddelen naar de hulpmiddelenleverancier van € 550.000. Met dit voordeel is incidenteel voor 2021 de openstaande ombuiging voor zorg in natura Wmo en jeugd ingevuld. Dit is in de voorjaarsnota verwerkt.
2. Een incidenteel voordeel van € 196.000 in 2021 omdat het nieuwe contract gunstiger is dan de in het verleden gehanteerde exploitatie van aanschaf en verstrekking van hulpmiddelen in eigen beheer, en het verzorgen van onderhoud door een externe contractpartij.
3. Een structureel voordeel van afgerond € 225.000 waarmee de nog openstaande ombuiging Wmo zorg in natura van € 252.000 bijna volledig gerealiseerd kan worden. De overige dekking voor de invulling van de ombuiging ad € 27.000 is gevonden binnen de budgetten van het persoonsgebonden budget Wmo. Deze mutatie is verder verwerkt in het hoofdstuk Voortgang invulling taakstellingen.

Ondersteuning Frontoffice

Vanaf eind mei 2021 is er een collega weggegaan bij de front office van het sociaal team. Er is z.s.m. een procedure gestart om op zoek te gaan naar een nieuwe collega. Deze nieuwe collega is ook gevonden en zal begin augustus starten op de front office. De bezetting op de front office is met vijf collega's al minimaal. Daarnaast staat de zomerperiode voor de deur en staan er vakanties gepland. Om de diensten enigszins te kunnen vervangen is het noodzakelijk de collega al eerder dan augustus op te volgen. Daarnaast zal er in augustus extra inzet gewenst zijn om voldoende tijd te maken voor het inwerken van de nieuwe collega. Vanaf september zal er ook een collega van de front office 8 uur per week een werkervaringsplek gaan volgen bij een ander team. Kortom; er is voor een periode van 1 juli tot en met eind oktober extra inzet nodig om deze veranderingen en wisselingen op te kunnen vangen. De lasten worden gedekt uit de reserve SD.

Inzet Wmo consulent

Vanwege corona zijn er een aantal pieken ontstaan in de aanmeldingen binnen het Wmo team in 2020 en 2021. De verwachting was, dat met de versoepelingen in het voorjaar en de zomer van 2021, de meldingen weer wat stabiel zouden worden. Helaas zitten we op dit moment wederom in een piek en loopt de wachttijd voor inwoners voor een aanvraag Wmo op. Samen met het team Wmo consulenten gaan we in het najaar aan de slag met structurele verbeteringen in het proces rondom de herindicaties. Omdat dit tijd vraagt van het team en tevens de werkvoorraad hoog blijft, is het tijdelijk extra capaciteit nodig. Dat biedt ruimte om structureel aan de slag te gaan met verbeteringen om meer grip te krijgen op de werkvoorraad. De lasten worden gedekt uit de reserve SD.

1J Inkomensvoorziening	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Inkomensvoorziening	454				
Kwaliteitsmedewerker W&I	-100				
Meicirculaire 2021	-45	-38	-36	-34	-56
Uitvoeringskosten TOZO	-27				
Wet vereenvoudiging beslagvrije voet	-25				
Saldo van baten en lasten	257	-38	-36	-34	-56
Mutatie reserve					
Wet vereenvoudiging beslagvrije voet	25				
Totaal resultaat	282	-38	-36	-34	-56

Rijksbijdrage BUIG/ Kwaliteitsmedewerker W&I

De verwachting is een voordeel op de Rijksbijdrage. Dit voordeel is nog niet volledig te kwantificeren, maar vooralsnog verwachten wij een voordeel van € 454.000. Er is in de begroting rekening gehouden met een eigen risico voor eventuele tekorten. Met de voorjaarsnota is hierop al de taakstelling voor W&I voor 2021, groot € 275.000 afgeboekt. Geadviseerd wordt de resterende eigen risico van € 354.000 vrij te laten vallen.

Daarnaast willen wij investeren in structurele kwaliteitsverbetering van processen rond het verstrekken van uitkeringen. Hiertoe willen wij € 100.000 van het verwachte positieve resultaat inzetten voor een kwaliteitsslag met de verwachting dat dit op de langere termijn bij zal dragen aan het verlagen van de lasten. Dit bedrag willen wij inzetten in 2021, doorlopend naar 2022.

Meicirculaire 2021

Integratie uitkering voor participatie, beleidsvelden WSW en banenafpraak, neemt met € 60.000 toe door loon- en prijsontwikkeling. Daarnaast wordt binnen de WSW jaarlijks, op basis van het landelijk bestand en verwachte uitstroom, het macrobudget herverdeeld over de gemeenten. Voor Renkum betekende dit voor de WSW een neerwaartse bijstelling van het budget met € 15.000.

Uitvoeringskosten TOZO

Op basis van het aantal genomen besluiten op aanvraag TOZO ontvangt de gemeente +/-€ 70.000 vergoeding van het Rijk. De daadwerkelijke kosten voor de uitvoering van de TOZO bedragen € 97.000. Dit houdt een nadeel in van € 27.000. De oorzaak hiervan is dat alleen besluiten op aanvragen vergoed worden door het Rijk. Overige werkzaamheden en beoordelingen die t.b.v. de TOZO uitgevoerd dienen te worden, worden niet vergoed. Deze werkzaamheden konden niet in de vaste bezetting van W&I opgevangen worden.

Wet vereenvoudiging beslagvrije voet

Op 1 januari 2021 is de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet van kracht geworden. Dit is een nieuwe wettelijke taak die de gemeente dient uit te voeren vanaf 1 januari 2021. Ter voorbereiding op de juiste uitvoering van deze regeling dient van het gehele debiteurenbestand inzichtelijk te zijn gemaakt welk percentage wordt gehanteerd. Vervolgens dienen alle debiteuren te worden aangeschreven over welke wijziging voor hen van toepassing is. Om bovenstaande voorbereidingen te kunnen treffen is incidenteel extra capaciteit nodig. Deze wordt gedekt uit de reserve Sociaal Domein.

02 Omgeving

Binnen dit programma zijn de volgende bijstellingen noodzakelijk (daar waar de financiële bijstelling per saldo nihil is, is deze niet zichtbaar in onderstaande tabel):

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2021	2022	2023	2024	2025
2A Ruimtelijke ontwikkeling/Omgevingswet	-162	-26	-18	-18	-18
2C Bestemmingsplannen/Omgevingsplannen		-12	-12	-12	-12
2D Omgevingsvergunning	-3	-3	-3	-3	-3
2E Verkeer		-21	-21	-21	-21
2F Landschap, natuur en landgoederen	-2	-1	-2	-8	-10
2H Energie en klimaat	16				
2J Ondernemen en bedrijvigheid	-14				
2N Afvalverwijdering en -verwerking		52	52	52	52
2O Groenonderhoud	-23				
Totaal	-188	-11	-4	-11	-12

Per product volgt een toelichting.

2A Ruimtelijke ontwikkeling/Omgevingswet	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Feitenrelaas project Moviera	-15				
Grondbedrijf		-18	-18	-18	-18
Meicirculaire 2021	-147				
Mozartlaan Doorwerth		-8			
Totaal resultaat	-162	-26	-18	-18	-18

Feitenrelaas project Moviera

KokxDeVoogd heeft onafhankelijk onderzoek uitgevoerd naar de gevolgde procedure met betrekking tot de aan- en verkoop van het Movieraterrein.

Grondbedrijf

Voor de opzet en uitvoering van het grondbedrijf worden eenmalige en structurele kosten gemaakt.

Eenmalige kosten grondbedrijf

In 2021 wordt het grondbedrijf opgetuigd. We hebben daarvoor de kennis van een fiscalist en een planeconoom nodig, die extern wordt ingehuurd.

In 2022 voeren we een scan uit naar de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van onze eigen gronden. Daarvoor hebben we ingehuurde kennis nodig van een planeconoom en een ontwerper. De ambtelijke uren komen uit het huidige P-budget van de afdeling.

Structurele kosten grondbedrijf

Vanaf 2022 gaat het grondbedrijf functioneren. In totaal is hier ongeveer € 36.000 /jaar voor nodig. Dit betreft zowel de kosten voor benodigde ambtelijke uren, als de externe inhuur. De helft van dit bedrag laten we ten laste komen van projecten van derden en GREX-projecten. De andere helft komt uit de algemene middelen.

Meicirculaire 2021

Voor explosieven onderzoek zijn kosten gemaakt door derden. Via een raadsbesluit wordt een aanvraag gedaan om een deel van deze kosten vergoed te krijgen via het gemeentefonds. Op het moment dat deze vergoeding via de circulaire gemeentefonds wordt uitgekeerd vindt er een betaling plaats aan deze derde partijen.

Mozartlaan Doorwerth

Door uitloop van het project en complexiteit (zoals stikstofvraagstukken) is er extra interne capaciteit nodig in 2022.

2J Ondernemen en bedrijvigheid	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Geen marktgeden in 2021	-14				
Totaal resultaat	-14	0	0	0	0

Geen marktgeden in 2021

Zoals bekend is er de wens, verwoord in een motie, vanuit de gemeenteraad om te komen tot privatisering van de markten in Oosterbeek en Renkum. Daaraan wordt op dit moment in 2021 invulling gegeven. Doel is om per 1 januari 2022 de privatisering te concretiseren. In 2021 is er geen marktmeester vanuit de gemeente beschikbaar geweest voor het beheer van beide markten. Hierdoor heeft het innen van de marktgeden in 2021 niet plaatsgevonden.

Aangezien de verzelfstandiging op dit moment nog niet rond is, zullen we de verdere ontvlechting meenemen in de voorjaarsnota 2022.

2M Water en riolering	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Inkomsten lozing afvalwater	-18				
Mutatie voorziening GRP	18				
Totaal resultaat	0	0	0	0	0

Inkomen lozing afvalwater/ Mutatie voorziening GRP

In verband met corona is er minder afvalwater geloosd, hierdoor zijn de inkomsten lager. Dit nadeel wordt uit de voorziening GRP onttrokken.

2N Afvalverwijdering en -verwerking	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Afvalstoffenheffing 2022		52	52	52	52
Mutatie voorziening Afvalstoffenheffing	-50				
Opbrengst oud papier	50				
Totaal resultaat	0	52	52	52	52

Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de afvalstoffen stijgen (1,40%) om de hogere lasten van € 57.500 op te vangen. De oorzaken van de hogere lasten 2022 zijn onder andere:

- Hogere salariskosten (voornamelijk inflatie) en de daaraan gekoppelde toerekening van de overhead (€ 13.000). Het gedeelte dat met kostenstijging te maken heeft, wordt toegevoegd aan de stelpost loon- en prijsontwikkeling.
- Tegenover de hogere inkomsten van o.a. papier staan hogere uitgaven. De BTW over de hogere uitgaven worden meegenomen in de afvalstoffenheffing (€ 39.000). Reden hiervan is dat de BTW-compensatiefonds (Bcf) is gekoppeld aan de algemene uitkering. Dus hogere compensatie via Bcf heeft invloed op de algemene uitkering (landelijk).

Opbrengst oud papier/ Mutatie voorziening Afvalstoffenheffing

Sinds het voorjaar van 2021 is de prijs van oud papier enorm gestegen. Als gevolg van het meer bezorgen aan huis bestaat er sindsdien een grote vraag naar verpakkingskarton. Dit drijft de prijs van oud papier op. Dit betekent dat de opbrengst van oud papier € 50.000 meer is dan waar vooraf rekening mee is gehouden. Dit voordeel wordt in de voorziening Afvalstoffenheffing gestort.

03 Organisatie

Binnen dit programma zijn de volgende bijstellingen noodzakelijk (daar waar de financiële bijstelling per saldo nihil is, is deze niet zichtbaar in onderstaande tabel):

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2021	2022	2023	2024	2025
3A Dienstverlening	-7				
3C Organisatie en bedrijfsvoering	-314	-160	-169	-69	-69
3E Samenwerkingsverbanden	-5	-5	-5	-5	-5
Totaal	-326	-165	-174	-74	-74

Per product volgt een toelichting.

3C Organisatie en bedrijfsvoering	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Applicatiebeheer SD	-19				
Factuur schade niet voorzien	-6				
Functieonderhoud		-11	-11	-11	-11
Lidmaatschappen Collationisten AJZ	-8	-8	-8	-8	-8
Personeelsbudget	-200				
Verzuimcoach		-42	-50	-50	-50
Voorziening wachtgeld	-90				
Wet op elektronische publicaties	-10				
Ziektebudget		-100	-100		
Saldo van baten en lasten	-333	-160	-169	-69	-69
Mutatie reserve					
Applicatiebeheer SD	19				
Totaal resultaat	-314	-160	-169	-69	-69

Applicatiebeheer SD

Afgelopen periode is ingezet om de koppeling tussen de applicatie regie en domein te realiseren voor het sociaal team. Dit gaat om structurele verbeteringen binnen de applicatie regie, waardoor de zorgteams binnen het sociaal team straks de applicatie op een betere en effectievere manier kunnen gaan gebruiken. Deze koppeling is bijna gerealiseerd. Voor het plan om de applicatie regie verder te ontwikkelen willen wij inhuren tot einde van het jaar. De lasten voor deze inhuur worden gedekt uit de reserve Sociaal domein.

Factuurschade niet voorzien

Ter voorkoming van een geschil en hoge kosten is een schikking getroffen met een crediteur; de kosten zijn geboekt ten laste van de stelpost onvoorzien 2021.

Functieonderhoud

Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en in het werkveld maken het soms nodig om functies en functie-eisen opnieuw te bezien om ervoor te zorgen dat deze aansluiten bij de opgaven van de organisatie en kwalitatief goed personeel aantrekken en behouden kunnen worden.

Lidmaatschappen/ Collationisten AJZ

Het publiceren van verordeningen van de gemeente Renkum wordt voor ons uitgevoerd door de gemeente Rheden. De kosten daarvan waren niet begroot, evenals een aantal specifieke zaken als gespecialiseerde vakliteratuur. Dat wordt hier rechtgetrokken.

Personeelsbudget

Zoals bij de voorjaarsnota is aangegeven staat het personeelsbudget onder druk. Dit wordt met name veroorzaakt door het hoge ziekteverzuim en de noodzakelijke vervanging van zieke medewerkers. Met de inzet van de verzuimcoach vanaf 1 mei zetten we in op daling en afbouw van het ziekteverzuim. Daarnaast hebben we de noodzakelijke vervanging bij ziekteverzuim kritisch bekeken. Desondanks koersen we af op een overschrijding van het personeelsbudget van € 200.000. Wij zullen de komende maanden sturen op het terugdringen van dit tekort. Onder andere door vacatures niet direct in te vullen. Op dit moment is echter niet aan te geven of dat voldoende zal zijn om het tekort terug te brengen tot 0.

Verzuimcoach

Zoals bekend zetten we stevig in op het terugdringen van ons verzuim waarvoor een verzuimcoach is ingehuurd die leidinggevend én medewerkers helpt sterken en sneller uit verzuimdossiers te komen. We zien hier positieve resultaten van en willen deze inzet de komende twee jaar zeker voortzetten. Dat vraagt € 42.000 voor 2022 en € 50.000 voor 2023 en verder.

Voorziening wachtgeld

De gemeente is risicodragend voor arbeidsongeschiktheid van collegeleden. Dat geldt ook voor oud wethouders die gebruik maken van een wachtgeldregeling. Op dit moment is sprake van arbeidsongeschiktheid bij een oud wethouder. Dit leidt tot verlenging van de wachtgeldperiode. Deze kosten zijn meegenomen in deze najaarsnota. Over 1 jaar vindt een nieuwe keuring plaats.

Wet elektronische publicaties

De eerste fase is nog niet helemaal afgerond, zo kan de ODRA geautomatiseerde elektronische handelingen nog niet volledig doorvoeren, de aankondiging van "evenementen" moeten nog "WEP-klaar" gemaakt worden en de borging (applicaties) van de sjablonen heeft nog niet plaatsgevonden. Dit gaat met name om interne prioritering en de inzet van uren van een ondersteunend bureau om ons aanvullend te begeleiden.

Ziektebudget

Het ziekteverzuim is al jaren zeer hoog en er wordt volop gewerkt om dit terug te dringen. In 2021 hebben we een extra budget ingezet om team gerichte interventies te doen. Het lijkt er op dat de daling van het ziekteverzuim is ingezet. Over het 1^e half jaar van 2021 bedroeg dit 7,52% t.o.v. 8,9% in 2020. Er lijkt dus een daling in gezet, echter zal het ziekteverzuim in 2022 en 2023 nog niet op de Verbaannorm zitten. Ook in 2021 zien we dat we meer ziektevervanging moeten doen dan er budget is. We hopen dat deels dit jaar te kunnen ondervangen met lagere uitgaven op andere personeelskosten. Dit zal niet geheel lukken wat bij de jaarrekening mogelijk tot een overschrijding zal leiden. Op dit moment is er echter nog geen inschatting te maken van de omvang.

Voor de jaren 2022/ 2023 wordt een extra ziekteverzuim budget van € 100.000 begroot zodat in voldoende mate ziektevervanging kan plaatsvinden. Dit om de continuïteit van dienstverlening te

borgen maar ook om te hoge werkbelasting bij de overige medewerkers te voorkomen, met het risico op uitval.

P-budget

We hebben in 2019 een taakstelling op de organisatie begrotingstechnisch verwerkt. Voor 2022 en 2023 e.v. hebben we deze taakstelling nog voor € 160.000 en € 260.000 in te vullen. Die opgave ligt er terwijl de organisatie enerzijds hard werkt aan een breed palet van organisatieontwikkeling met verandering van gedrag daarbij op basis van onze waarden zoals in deze paragraaf beschreven. Anderzijds is ons verzuim nog hoog. Dat maakt het realiseren van deze taakstelling kwetsbaar. We willen niet zo snijden dat druk en risico op meer verzuim toenemen. Daarom grijpen we de uitkomsten van de benchmark aan als richtinggevend voor het realiseren van deze taakstelling. Met € 260.000 lagere formatiekosten doen we daar ook recht aan. Juist op de thema's waar de benchmark laat zien dat daar ruimte zou moeten zitten.

3D Huisvesting / Gemeentehuis	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Aanvullend onderzoek gemeentelijke huisvesting	-15	-35			
Noodzakelijk onderhoud gemeentehuis	-25	-470			
Saldo van baten en lasten	-40	-505	0	0	0
Mutatie reserve					
Aanvullend onderzoek gemeentelijke huisvesting	15	35			
Noodzakelijk onderhoud gemeentehuis	25	470			
Totaal resultaat	0	0	0	0	0

Aanvullend onderzoek gemeentelijke huisvesting (scenariostudie)

Om tot definitieve besluitvorming te komen is aanvullend onderzoek nodig voor het gemeentehuis. Voor dit jaar wordt dat geraamd op € 15.000. Voor 2022, tot aan definitieve besluitvorming, verwachten we € 35.000 nodig te hebben. Dekking hiervoor vindt plaats uit de reserve Onderhoud gebouwen.

Noodzakelijk onderhoud

Voor noodzakelijk onderhoud is tot aan definitieve besluitvorming toekomstige huisvesting (verwachting 2e kwartaal 2022) in totaal een bedrag nodig van € 495.000. Hierover heeft separate besluitvorming plaatsgevonden in september 2021. Dekking hiervoor vindt plaats uit de reserve Onderhoud gebouwen.

04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb

Binnen dit programma zijn de volgende bijstellingen noodzakelijk (daar waar de financiële bijstelling per saldo nihil is, is deze niet zichtbaar in onderstaande tabel):

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2021	2022	2023	2024	2025
4A Algemene uitkering	2.257	2.263	901	568	545
4B Belastingen	163	-29	-33	-44	-39
4C Overige algemene dekkingsmiddelen	-885	-428	-601	-1.004	-1.107
4D Onvoorzien	142				
Totaal	1.677	1.807	268	-481	-601

Per product volgt een toelichting.

4A Algemene uitkering	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Commissie van Wijzen (arbitragecommissie hervormingsagenda jeugd)		1.875	1.114	1.019	905
Meicirculaire 2021	1.761	-457	-627	-801	-860
Septembercirculaire 2021	496	1.445	1.015	949	1.100
WPB opheffen inkomsten obv compensatie 2019		-600	-600	-600	-600
Totaal resultaat	2.257	2.263	901	567	545

Commissie van Wijzen (arbitragecommissie hervormingsagenda jeugd)

Op 2 juni 2021 zijn er afspraken gemaakt tussen Rijk en VNG over een Hervormingsagenda voor het Jeugdstelsel. Deze afspraken volgen op de arbitrage uitspraak van de Commissie van Wijzen (hierna de Commissie). Als onderdeel van de afspraken komt er voor het jaar 2022 een bedrag van € 1,3 miljard extra beschikbaar. Dit is bovenop de eerder toegezegd € 300 miljoen. De bekostiging vanaf 2023 is overgelaten aan het nieuwe kabinet en is afhankelijk van het coalitieakkoord. Vanuit de koepels (IPO en VNG) is erop aangedrongen, dat gemeenten in hun meerjarenbegroting wel alvast rekening kunnen houden met extra structurele middelen vooruitlopend op de definitieve besluitvorming. In gezamenlijkheid hebben het Rijk, IPO en VNG hierover nu afspraken gemaakt. Concreet betekenen de afspraken dat gemeenten de volgende bedragen mogen opnemen in hun meerjarenbegroting:

	2023	2024	2025
Bedrag uit Financiële tabel samenvatting oordeel commissie van Wijzen (arbitragecommissie)	1.451	1.365	1.258
Bedrag toegestane Stelpost (75%)	1.091	1.024	944

Meicirculaire 2021

In de raadsbrief van 2 juni 2021 bent u al geïnformeerd over de effecten van de meicirculaire 2021. Hieronder is dit cijfermatig kort weergegeven.

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Nominale accresontwikkeling	0	-200	-399	-572	-619
Ontwikkeling uitkeringsbasis	555	779	814	815	764
Overige mutaties (o.a. Bcf)	122	-81	-76	-73	-53
Totaal resultaat	677	499	339	171	92
Overige mutaties					
overige taakmutaties	216	49	40	37	33
taakmutatie jeugd	658	-12	-12	-11	-11
IU Voogdij / 18+	165	-1.030	-1.030	-1.030	-1.030
IU participatie	45	38	36	34	56
	1.08	-	-	-	-
Totaal overige mutaties	4	956	966	971	953
Totaal	1.761	-457	-627	-801	-860

Septembercirculaire 2021

De belangrijkste ontwikkeling in de septembercirculaire is de accres. Deze is in 2022 fors verhoogd, hetgeen een structureel voordeel oplevert van ruim € 920.000. De jaren daarna zijn er geringe positieve accresontwikkelingen.

Verder is voor 2021 een voorschot ontvangen voor de ruimte onder het BTW-compensatieplafond. De definitieve afrekening vindt in de meicirculaire 2022 plaats.

De opschalingskorting voor 2022 is geschrapt. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 425.000.

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Accresontwikkeling 2022-2026	0	920	1.023	1.038	1.172
Voorschot BCF-plafond 2021	344	0	0	0	0
Lagere apparaatskosten (opschalingskorting)	0	425	0	0	0
Ontwikkeling uitkeringsbasis en hoeveelheidsverschillen	124	152	68	59	14
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten	0	-51	-51	-51	-51
Overige ontwikkelingen	-50	-1	-25	-97	-35
Totaal resultaat	418	1.445	1.015	949	1.100
Overige mutaties (taakmutaties)					
Aanpak problematiek jeugdzorg: restant middelen wachttijd	78	0	0	0	0
Totaal overig	78	0	0	0	0
Totaal	496	1.445	1.015	949	1.100

WPB opheffen inkomsten obv compensatie 2019

Zie de uitleg bij product 1H Maatwerkvoorziening Jeugd.

4B Belastingen	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Ontwikkeling OZB	163	-29	-33	-44	-39
Totaal resultaat	163	-29	-33	-44	-39

Ontwikkeling OZB

Als gevolg van areaalontwikkeling bij woningen (toename van 32 woningen) neemt de OZB toe met € 13.000. Deze toename is structureel.

Omdat de gemiddelde WOZ-waarde in 2021 hoger is dan bij de begroting was geraamd ontstaat er een voordeel van € 150.000. Omdat deze hogere WOZ-waarde bij de berekening van de tarieven 2022 wordt meegenomen is er sprake van een incidenteel voordeel.

De indexering 2022 is lager dan die is toegepast in de meerjarenbegroting 2021. Hierdoor daalt de opbrengst met € 41.500 structureel. Tegenover deze lagere opbrengst zal de stelpost voor loon- en prijsontwikkeling ook worden verlaagd met dit bedrag (zie de toelichting bij 4C Overige algemene dekkingsmiddelen).

4C Overige algemene dekkingsmiddelen	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Aanvulling stelpost loon-en prijscompensatie		-450	-628	-1.042	-1.139
Achterstalling onderhoud niet- kernareaal		-10	-10	-10	-10
Afvalstoffenheffing 2022		-9	-9	-9	-9
Ontwikkeling OZB		42	46	57	52
Saldo van baten en lasten	0	-428	-601	-1.004	-1.107
Mutatie reserve					
Inzet Vrije algemene reserve voor begrotingstekort	-885				
Totaal resultaat	-885	-428	-601	-1.004	-1.107

Aanvulling stelpost loon- en prijsontwikkeling

Om de loon- en prijsstijgingen van de komende jaren op te vangen is er een verhoging nodig van de stelpost.

Deze stelpost kan worden opgevangen binnen de accres van de het gemeentefonds uit de septembercirculaire.

Achterstallig onderhoud niet-kernareaal

De gebouwen in het niet-kernareaal bevatten over het algemeen achterstallig onderhoud. Deze gebouwen staan op de nominatie om te worden vervreemd. In het uitvoeringsplan is aangegeven dat uiterlijk de betreffende gebouwen in 2026 moeten zijn vervreemd. Mocht om welke reden dan ook dat in 2026 niet gelukt zijn, wordt er overgegaan tot sloop. Tot en met 2026 is er jaarlijks een bedrag van € 10.000 nodig om de exploitatiekosten te dekken

Afvalstoffenheffing 2022

De indexering op de loonsom van de doorbelasting naar afvalstoffenheffing wordt binnen de afvalstoffenheffing opgevangen. Hierdoor wordt de stelpost loon- en prijsontwikkeling aangevuld met deze indexering.

Ontwikkeling OZB

Als gevolg van een lagere indexering op de OZB (zie toelichting 4B Belastingen) wordt de stelpost voor loon- en prijsontwikkeling naar beneden bijgesteld.

Inzet Vrije algemene reserve voor begrotingstekort

Om de Begroting 2021 sluitend te krijgen is een aantal keuzes gemaakt. Eén van die keuzes was om het tekort 2021 voor het resterende deel te onttrekken uit de Vrije algemene reserve. Gezien de positieve prognose van het jaarrekeningresultaat 2021 is deze begrote onttrekking van € 885.000 niet benodigd, dus draaien we deze onttrekking weer terug.

4D Onvoorzien	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022	Bijstelling 2023	Bijstelling 2024	Bijstelling 2025
Factuur schade niet voorzien	6				
Feitenrelaas project N. Bovenweg 44	15				
Vrijval restant buffer	121				
Totaal resultaat	142	0	0	0	0

Factuur schade niet voorzien

Zie de toelichting bij het product 3C Organisatie en bedrijfsvoering.

Feitenrelaas project N. Bovenweg 44

Zie de toelichting bij het product 2A.

Stelpost onvoorzien

Het verloop van de stelpost onvoorzien is als volgt:

Stand 1-1	95.000
Inzet voorjaarsnota:	
Hoogte(verschil)meting, analyse en rapportage Geelkerkenkamp te Oosterbeek	-5.000
MFC Doelum: klimaat en energie	-15.000
Inzet najaarsnota	-21.000
Restant	54.000

Vrijval restant buffer

Conform het door uw raad aangenomen amendement 'meerjarenbegroting 2021-2024' is in de begroting een buffer van € 250.000 opgenomen. Deze is in de Voorjaarsnota 2021 voor € 129.000 ingezet. Het restant van € 121.000 valt in deze najaarsnota vrij.

Bijstellingen meerjarig neutraal

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Kwaliteitsmedewerker W&I	50	-50			
Samen reizen met (LLV)	23	-9	-15		
Bijstelling meerjarig neutraal (totaal van de jaren)	73	-59	-15		

Kwaliteitsmedewerker W&I

Bij het product 1J Inkomensvoorziening hebben wij aangegeven te investeren in structurele kwaliteitsverbetering van processen rond het verstrekken van uitkeringen. Hiertoe willen wij € 100.000 inzetten voor een kwaliteitsslag met de verwachting dat dit op de langere termijn bij zal dragen aan het verlagen van de lasten. In dit hoofdstuk is verantwoord dat wij het budget inzetten in 2021, doorlopend naar 2022.

Samen reizen met (LLV)

Door de Covid-19 crisis zijn tot augustus 2021 geen leerlingen geweest die gebruik hebben kunnen maken van 'samen reizen met'. Het blijft wenselijk dat hierop inzet kan worden gepleegd.

Bijstellingen i.r.t. Coronacrisis

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
3A Corrigeren VJN Verminderde legesopbrengsten huwelijken	10				
Bijzondere bijstand		-19			
Budget bijzondere bijstand	14				
Budget re-integratie	208	-208			
De inkomsten volgen de lasten	-247	247			
Extra beschermingsmiddelen	-2	-2			
Gemeentelijk schuldenbeleid		-38			
Heroriëntatie zelfstandigen	-12				
Huur werkunits gemeentewerf	-4	-14			
Jeugd aan zet	-10				
Lokale cultuur en buurt/dorpshuizen	-86				
Meerkosten Corona 2020-2021	-63				
Meicirculaire en septembercirculaire 2021	134	140			
Middelen Schulddienstverlening	40	-40			
Perspectief Jeugd en Jongeren (compensatie corona 2020)	28				
Re-integratie bijstandgerechtigden		-83			
TONK	-26				
Uitstel inruil twee voertuigen	-3	-8			
Nog te ontvangen compensatie Corona	19	24			
Resultaat corona	0	0			

3A Corrigeren VJN Verminderde legesopbrengsten huwelijken

In de VJN werd gedacht dat door de corona crisis huwelijken afgezegd, opgeschoven of omgezet zouden worden in een kosteloos huwelijk. Dit zou leiden tot lagere kosten maar ook tot minder leges opbrengsten. Per saldo leidde dit tot een geschat nadeel van € 10.000 voor 2021. Echter er is toch een inhaalslag geweest en de journaalpost is weer teruggedraaid.

Bijzondere bijstand

De gemeente heeft € 14.000 ontvangen aan Coronagelden voor bijzondere bijstand. De prognose is echter dat op bijzondere bijstand een voordeel gerealiseerd zal worden. De verwachte toename in aanvragen is achterwege gebleven. Geadviseerd wordt om deze middelen in het resultaat te laten vallen.

Budget re-integratie

De werkloosheid is door corona en de extra overheidssteun tot nu toe minder toegenomen dan verwacht. Het extra budget van € 208.000 dat beschikbaar is voor re-integratie en omscholing is daarom nog niet in gezet. Vooruitlopend op het stopzetten van de extra overheidssteun, dat mogelijk wel gaat leiden tot verschuivingen op de arbeidsmarkt, breiden wij in Q4 de ondersteuning voor werkzoekenden en ondernemers uit. De ondersteuning en kosten lopen door in 2022.

De inkomsten volgen de lasten

Van een aantal onderdelen waarvoor compensatie is ontvangen zullen de uitgaven verschuiven naar 2022. Om de inkomsten en uitgaven in hetzelfde jaar te verantwoorden, schuiven de inkomsten mee met de uitgaven. Op dit moment speelt dit voor re-integratie (€208.000) en schulddienstverlening (€40.000). Ook voor andere ontvangen middelen geldt dat deze jaar overschrijdend ingezet gaan worden. Dit betreft bijvoorbeeld de middelen voor Kunst en cultuur, Renkum voor Elkaar, bestrijding van eenzaamheid en TONK. Op dit moment zijn de bedragen nog niet bekend. Bij de jaarstukken zullen we de desbetreffende inkomsten eveneens overhevelen naar 2022.

Extra beschermingsmiddelen

Door het aanhouden van de coronacrisis worden maatregelen zoals ook genoemd in de voorjaarsnota verlengd. Zolang de coronamaatregelen van kracht zijn, is de aanschaf van extra hygiëne-materialen noodzakelijk.

Huur werkunits gemeentewerf

Naast extra beschermingsmiddelen is het ook noodzakelijk om extra werkunits te gebruiken om veilig te kunnen werken.

Meerkosten Corona 2020-2021

Medio augustus is de afrekening van de regio ontvangen van de meerkosten die de zorgverleners hebben gemaakt in verband met de coronamaatregelen. Deze afrekening leidt tot een nadeel van afgerond € 63.000.

Bedrijfsvoeringslasten Connectie:

In de 2e bestuursrapportage van de Connectie werd melding gemaakt van eventuele meerkosten die zij nog hebben moeten maken a.g.v. Corona. Er worden echter ook minderkosten gemaakt. Op basis van de prognose lijkt het dat er per saldo nog een bedrag in rekening gebracht zal worden. Of dit werkelijk ook zo zal zijn zal pas bij de jaarafrekening bekend zijn. Derhalve benoemen we dit nu alleen als risico.

Meicirculaire en septembercirculaire 2021

In de mei- en septembercirculaire in de vijfde corona compensatie verwerkt.

Omschrijving	2021	2022
Heroriëntatie zelfstandigen	-12.364	
Jeugd aan zet	-10.000	
Lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen	-85.794	
Tijdelijke ondersteuning Noodzakelijke kosten (TONK)	-252.008	
Verwachte inkomsten TONK verwerkt in de voorjaarsnota	226.000	
Aanvullend pakket re-integratie bijstandsgerechtigden		-21.086
Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden		-62.139
Gemeentelijk schuldenbeleid		-37.703
Bijzondere bijstand		-18.851
	-134.166	-139.779

Middelen Schulddienstverlening

Met de decembercirculaire heeft de gemeente € 39.000 ontvangen aan Coronagelden voor veronderstelde toename van het beroep op schulddienstverlening. In 2021 is deze toename uitgebleven, waarschijnlijk door het voortzetten van de steunmaatregelen voor ondernemers. Nu deze steunmaatregelen per het vierde kwartaal eindigen, is de verwachting dat het beroep op schulddienstverlening zal toenemen onder zowel particulieren als ondernemers. Het advies is daarom om resterende Coronagelden voor schulddienstverlening in 2022 toe te voegen aan het budget.

Uitstel inruil twee voertuigen

Door het aanhouden van de corona-crisis is het noodzakelijk om extra voertuigen in bezit te hebben om veilig te kunnen werken. Het inruilen van twee voertuigen wordt hierdoor uitgesteld, dit brengt extra gebruikskosten met zich mee.

TONK

De TONK is tot eind september 2021 verlengd. Tot 1 november 2021 kunnen aanvragen worden ingediend. Het is, met inachtneming van de afhandeltermijn, nog niet mogelijk een balans op te maken van de bestedingen. Wel is duidelijk dat de bestedingen, conform het landelijk beeld, achterblijven bij de baten.

Terugvordering TOZO

Uit de herstelactie op de TOZO voor 2020 is € 110.000 niet afdoende verantwoord. Dit bedrag is onrechtmatig verstrekt aan TOZO-uitkeringen en zal teruggevorderd worden door het ministerie van SZW. De onrechtmatig verstrekte TOZO-uitkeringen zullen worden teruggevorderd. Hiermee wordt in 2021 een begin gemaakt. Wat hierna resteert zal in de jaarrekening 2021 worden meegenomen als nadeel.

Nog te ontvangen compensatie Corona

De verwachte kosten zijn op dit moment hoger dan de toegezegde bijdragen vanuit het Rijk en de provincie. We gaan er, evenals in 2020, vanuit dat we deze compensatie nog ontvangen. De definitieve consequenties voor de gemeente worden zichtbaar in de Jaarrekening 2021.

Structurele effecten Corona

Het is lastig om een adequate inschatting te maken van de financiële consequenties van de lange(re) termijneffecten en deze op te nemen in de meerjarenbegroting. We houden de ontwikkelingen hieromtrent in de gaten en zullen u hierover blijven informeren.

<i>in €</i>	Baten begroot	Lasten begroot
	2021	2021
Handhaving	66.000	121.000
Gemeentelijk schuldenbeleid	39.794	40.000
Activiteiten en ontmoetingen jeugd	10.739	0
Jongerenwerk Jeugd	18.593	0
Jeugd aan zet	10.000	10.000
Mentale ondersteuning jeugd	15.525	71.000
Perspectief Jeugd en Jongeren	53.801	0
Budgetgarantie zorg in natura 2020	0	33.000
Bestrijden eenzaamheid ouderen	95.451	95.000
Extra begeleiding kwetsbare groepen	78.667	0
Meerkosten Corona 2020-2021 (zorgverleners)	0	63.000
Bijzondere bijstand	13.620	0
Heroriëntatie zelfstandigen	12.364	12.000
Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden	72.240	208.000
Aanvullend pakket re-integratie bijstandsgerechtigden	135.282	0
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	84.051	336.000
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	252.008	0
Ondernemers(verenigingen)	0	24.000
Cultuurmiddelen (DU)	119.342	119.000
Lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen	85.794	86.000
Buurthuizen	31.000	31.000
Afvalverwerking	52.121	43.000
Tweede kamer verkiezingen (DU)	94.717	95.000
Huwelijken	0	0
Ruimtelijk domein	0	25.000
Subtotaal	1.341.109	1.412.000
Gemeentelijk schuldenbeleid		-40.000
Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden		-208.000
Subtotaal		-66.000
De inkomsten volgen de lasten		247.000
Totaal	1.341.109	1.411.000

<i>bedragen x € 1.000</i>	2021
Baten	1.341
Lasten	1.411
Subtotaal	-69
Nog te ontvangen compensatie Corona	69
Saldo	0

<i>in €</i>	Baten begroot	Lasten begroot
	2022	2022
Gemeentelijk schuldenbeleid	37.703	38.000
Bijzondere bijstand	18.851	19.000
Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden	62.139	83.000
Aanvullend pakket re-integratie bijstandsgerechtigden	21.086	0
Afvalverwerking		43.000
Ruimtelijk domein		24.000
Subtotaal	139.779	207.000
Gemeentelijk schuldenbeleid		40.000
Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden		208.000
Subtotaal		455.000
De inkomsten volgen de lasten		-247.000
Totaal	139.779	208.000

<i>bedragen x € 1.000</i>	2022
Baten	140
Lasten	208
Subtotaal	-68
Nog te ontvangen compensatie Corona	68
Saldo	0

Bijstellingen Neutraal

In deze najaarsnota zijn een aantal verschuivingen verwerkt die per saldo neutraal zijn. We geven deze separaat weer waardoor het gemakkelijker zichtbaar is welke bijstellingen het resultaat beïnvloeden en welke dat niet doen.

De verschuivingen die per saldo neutraal zijn, zijn in de volgende tabel weergegeven:

<i>bedragen x € 1.000</i>	2021	2022	2023	2024	2025
1A Renkum voor Elkaar	0	-2	-2	-2	-2
Lasten	0	-2	-2	-2	-2
1B Onderwijs	0	42	42	42	42
Lasten	0	42	42	42	42
1C Sport en bewegen	0	51	51	51	51
Lasten	0	51	51	51	51
1D Gezondheid	0	-10	-2	8	10
Lasten	0	-10	-2	8	10
1E Zorg en Veiligheid	0	-34	-34	-34	-34
Lasten	0	-34	-34	-34	-34
1F Minima	0	152	152	152	152
Lasten	0	152	152	152	152
1G Integratie en participatie nieuwkomers	0	-29	-29	-29	-29
Lasten	0	-29	-29	-29	-29
1H Maatwerkvoorzieningen Jeugd	5	425	385	385	385
Lasten	5	425	385	385	385
1i Maatwerkvoorzieningen Wmo	-5	88	128	128	128
Lasten	-5	88	128	128	128
1J Inkomensvoorziening	-23	218	218	218	224
Baten	2356	0	0	0	0
Lasten	-2379	218	218	218	224
2A Ruimtelijke ontwikkeling/Omgevingswet	0	97	97	97	97
Baten	-51	-19	-9	-5	0
Lasten	51	116	106	102	97
2B Wonen	0	-5	-5	-5	-5
Lasten	0	-5	-5	-5	-5
2C Bestemmingsplannen/Omgevingsplannen	0	-11	-5	-5	-5
Lasten	0	-11	-5	-5	-5
2D Omgevingsvergunning	0	14	14	14	14
Lasten	0	14	14	14	14
2E Verkeer	-1	22	22	22	22
Lasten	-1	22	22	22	22

<i>bedragen x € 1.000</i>	2021	2022	2023	2024	2025
2F Landschap, natuur en landgoederen	0	7	7	7	7
Lasten	0	7	7	7	7
2G Milieu en duurzaamheid	0	-8	-8	-8	-8
Lasten	0	-8	-8	-8	-8
2H Energie en klimaat	0	11	11	11	11
Lasten	0	11	11	11	11
2J Ondernemen en bedrijvigheid	0	16	16	16	16
Lasten	0	16	16	16	16
2K Recreatie en toerisme	0	86	86	86	86
Lasten	0	86	86	86	86
2L Kunst, cultuur en cultuurhistorie	26	-75	-75	-75	-75
Lasten	26	-75	-75	-75	-75
2M Water en riolering	-1	100	100	100	100
Baten	0	133	138	144	149
Lasten	-1	-33	-38	-44	-49
2N Afvalverwijdering en -verwerking	0	28	28	28	28
Baten	-4	-71	-71	-71	-71
Lasten	4	99	99	99	99
2O Groenonderhoud	-5	10	14	22	22
Lasten	-5	10	14	22	22
2P Wegen, straten en pleinen	-8	81	82	84	84
Lasten	-8	81	82	84	84
2Q Bos en natuurbeheer	-1	4	4	5	5
Lasten	-1	4	4	5	5
3A Dienstverlening	9	-17	-17	-17	-17
Lasten	9	-17	-17	-17	-17
3B Dorpsgericht werken	0	-8	-8	-8	-8
Lasten	0	-8	-8	-8	-8
3C Organisatie en bedrijfsvoering	6	-1162	-1168	-1168	-1174
Lasten	6	-1162	-1168	-1168	-1174
3D Huisvesting / Gemeentehuis	0	25	25	25	25
Lasten	0	25	25	25	25
3E Samenwerkingsverbanden	-16	0	0	0	0
Lasten	-16	0	0	0	0
4B Belastingen	0	5	8	11	13
Baten	0	5	8	11	13
4C Overige algemene dekkingsmiddelen	13	-123	-139	-163	-167
Baten	6	13	-8	-38	-53
Lasten	7	-136	-131	-125	-114
Totaal	0	0	0	0	0

Voortgang invulling bijstellingen en ombuigingen

Inleiding

In de primitieve Begroting 2021 resteerde een bedrag van € 951.000 aan openstaande bijstellingen en ombuigingen voor jaarlaag 2021. Bij het opstellen van de voorjaarsnota was daarvan € 917.000 ingevuld. Het restant van € 34.000 is in de najaarsnota ingevuld.

Het meerjarig verloop is in de volgende tabel weergegeven:

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Primitieve begroting	951	1.578	1.960	1.960	1.960
Ingevuld t/m voorjaarsnota	917	435	435	435	435
Ingevuld t/m najaarsnota	34	832	1.089	1.089	1.089
Niet in te vullen taakstelling VJN	0	0	0	0	0
Niet in te vullen taakstelling NJN	0	54	0	0	0
Restant taakstelling	0	257	436	436	436

Voortgang

Prod	bedragen x € 1.000	Oorspronkelijk				Openstaand na Najaarsnota 2021				Voortgang			
		2021	2022	2023	2024 e.v.	2021	2022	2023	2024	Inhoud	Planning	Financiën	Risico's
1B.5	Taalbevordering Taakstelling bibliotheek	30	50	160	160	0	20	130	130	=	=	=	=
1B.6	Kunst- en cultuureducatie	100	100	100	100	0	0	0	0	=	=	=	=
1C	Gerichte beweeginterventies en inrichten samenwerkingsverband (platform)	42	80	80	80	0	23	23	23	=	=	=	=
1C	Minimaal voorzieningenniveau afgestemd op de basissporten	14	23	23	23	0	0	0	0	=	=	=	=
1H	Volumereductie Zorg in Natura	500	750	1.000	1.000	0	0	0	0	=	=	=	=
1H	Verlaging PGB jeugd	100	100	100	100	0	0	0	0	=	=	=	=
1I	Maatwerkvoorzieningen	270	270	270	270	0	0	0	0	=	=	=	=
1I	Activerend werk	52	52	52	52	0	0	0	0	=	=	=	=
1I	Sociale raadslieden/administratieve ondersteuning	7	7	7	7	0	0	0	0	=	=	=	=
1J	Uitvoering bestuursopdracht Werk & Inkomen	275	412	412	412	0	137	137	137	=	=	=	=
2D	Milieuleges invoeren	24	24	24	24	0	24	24	24	=	-	-	-
2K	Het verkopen of commercieel maken van de Concertzaal in Oosterbeek	54	54	54	54	0	0	54	54	-	-	-	=

Prod	bedragen x € 1.000	Oorspronkelijk				Openstaand na Najaarsnota 2021				Voortgang			
		2021	2022	2023	2024 e.v.	2021	2022	2023	2024	Inhoud	Planning	Financiën	Risico's
20	Gemeentelijke begraafplaatsen kostendekkend maken	20	30	40	40	0	20	30	30	=	=	=	=
20	Onderhoudsniveau groen versoberen	5	10	15	15	0	10	15	15	=	=	=	=
	Totaal	1.493	1.962	2.337	2.337	0	257	436	436				

Toelichting in geval van afwijkingen (+ of -):

1H Volumereductie zorg in Natura /Verlaging PGB jeugd

In het kader van alle ontwikkelingen met meerjarig effect is het nodig om alle aanpassingen centraal te verwerken op het budget jeugdzorg. Dat geeft een beeld van alle ontwikkelingen en afweging inclusief risico's en kansen daarbinnen. Bij de Perspectiefnota 2022 vindt een heroverweging plaats over de haalbaarheid en wenselijkheid van taakstellingen.

2K Verkopen of commercieel maken concertzaal

Dit jaar zou hiermee gestart worden. Echter hiervoor is geen ambtelijke capaciteit beschikbaar. Daarnaast ligt het toestaan van commerciële activiteiten gevoelig in de buurt. Een bestemmingsplanwijziging is nodig om dit mogelijk te maken. In 2022 starten we met het onderzoek.

2O Gemeentelijke begraafplaatsen kostendekkend maken

De taakstelling begraafplaatsen 2021 is door het ophogen van de inkomsten voor 2021 gerealiseerd. Vanaf 2023 wordt het restant ingeboekt met de ingebruikname van de natuurbegraafplaats in Oosterbeek.

Investeringskredieten

Beschikbaar stellen investeringskredieten

Een 'investeringskrediet' betreft een door uw raad beschikbaar gesteld bedrag voor een concrete investering. Uw raad kan dit bedrag beschikbaar stellen bij de begroting van een bepaald jaar, maar ook gedurende het jaar middels b.v. de voor- of najaarsnota.

Jaarlijks nemen we een meerjareninvesteringsplan op in de begroting. De inzet van de in dit plan genoemde vervangingsinvesteringen en investeringen in het kader van nieuw beleid is gedelegeerd aan ons college. In het vigerend inkoopbeleid zijn voldoende waarborgen opgenomen voor een doelmatige besteding van de beschikbaar gestelde middelen. De uitvoering van de investering vindt dan ook conform het inkoopbeleid plaats. Investeringskredieten worden continu bewaakt. Verwachte onder- en overschrijdingen worden bij elke rapportage van de beleidscyclus gefundeerd en beargumenteerd.

We maken onderscheid tussen vervangingsinvesteringen en nieuwe investeringen. Vervangingsinvesteringen betreffen investeringen welke in het verleden gedaan zijn en die om technische danwel economische redenen vervangen dienen te worden. Binnen de meerjarenbegroting zijn voor deze vervangingen financiële middelen opgenomen. Deze vervangingsinvesteringen hebben dus geen financiële consequenties voor de begroting. De vervangingsinvesteringen worden daarom niet nader toegelicht.

Nieuwe investeringen betreffen investeringen die nog niet eerder aan u zijn voorgelegd ter goedkeuring. Dekking van deze investeringen is te vinden binnen de meerjarenbegroting (b.v. uit structureel nieuw beleid budget). Hierna vindt u een nadere onderbouwing van deze nieuwe investeringskredieten. Wij vragen u om formele toestemming te verlenen voor de nieuwe investeringskredieten.

Nieuwe investeringen

1C Sport

Investeringen in sportparken

Sinds 2020 is de onderhoudsvoorziening opgeheven. Dat betekent onder meer dat er in noodzakelijke faciliteiten wordt geïnvesteerd, om de sportparken adequaat te kunnen faciliteren. Deze investeringen bedragen in 2021 afgerond € 55.000:

-kantplank Bilderberg € 20.263

-veldafrastering Bilderberg € 19.542

-veldafrastering Wilhelmina € 15.488

Wij vragen u om formele toestemming te verlenen voor deze (sport)investeringskredieten.

Deze worden gedekt uit de resterende stelpost na opheffen voorziening sportparken.

Investeringen	Bedragen x € 1.000	Inves- tering	Afschr. Termijn	Jaar	Kapitaallasten			
					2021	2022	2023	2024
1C sport	55	10	2021	4	6	6	6	

			Kapitaallasten			
	Inves- tering	Jaar	2021	2022	2023	2024
1C Sport; kantplank Bilderberg	20	2021	1	2	2	2
1C Sport; veldafrostering Bilderberg	20	2021	1	2	2	2
1C Sport; veldafrostering Wilhelmina	15	2021	1	2	2	2

Voortgang investeringen

1B Onderwijshuisvesting

	Begroot	Werkelijk	Vrije ruimte
School Doorwerth	3.752	27	3.725
Kindpartners Doorwerth	1.270	0	1.270
Onderdeel inv.School DW sloop	220	0	220
Nieuwbouw school Renkum/Heelsum	5.172	4.889	283
Buitenruimte school Renkum/Heelsum	270	249	21
Totaal	10.684	5.165	5.519

Nieuwbouw scholen Renkum/Heelsum

In 2019 is een groot deel van het krediet reeds afgesloten (geactiveerd). Het krediet kan nog niet volledig worden afgesloten. Er moet nog een nabetaling plaatsvinden. We verwachten dat dit jaar af te ronden.

Buitenruimte school Renkum/Heelsum

Zowel de openbare ruimte als de ruimte rondom de school en het MFC zijn geheel ingericht. Na oplevering is de tweejarige onderhoudsperiode van het groen ingegaan. 2021 is het laatste jaar. Dit betreft alleen nog het groen in de openbare ruimte rondom de school. Vanaf november is alles weer in regulier beheer en onderhoud bij de betreffende afdeling.

Wij verwachten voor de onderhoudskosten van het groen in de buitenruimte nog € 14.000 uit te geven in 2021.

Leer- en ontmoetingscentrum Doorwerth (LOC): nieuwbouw Leerdeel/ school

Met de schoolbesturen wordt een bouwheerovereenkomst gesloten waarin nadere afspraken worden gemaakt over o.a. budget, verantwoordelijkheden en risico's. Met de kindpartners wordt een samenwerkingsovereenkomst gesloten inclusief een huurintentie.

Uw raad wordt in het 4e kwartaal gevraagd om een aanvullend krediet beschikbaar te stellen voor het Leerdeel Doorwerth. Hier wordt een afzonderlijk voorstel voor ingediend.

1C Sportaccommodaties

	Begroting	Werkelijk	Vrije ruimte
Wh. beregeningsautomaten 2020	53	22	31
Totaal	22	22	0

Sportparken

De onderhoudsvoorziening voor sportparken is opgeheven. Om de sportparken adequaat te faciliteren wordt er in noodzakelijke faciliteiten geïnvesteerd. De investeringen die zijn uitgevoerd zijn ten laste van deze kredieten gebracht.

Het restantkrediet wordt niet meer ingezet, en de vrijval vloeit terug in de stelpost die gedeeltelijk dekking biedt voor het meerjarig groot onderhoud zoals deze op product 1C in deze najaarsnota is opgenomen.

2E Verkeersmaatregelen

	Begroot	Werkelijk	Vrije ruimte
Kruispunt Hogenkampseweg	84	78	6
MUP Wolfhezerweg	160	160	0
Wolfhezerweg: 30km/uur gebied	40	40	0
Totaal	284	278	6

Kruispunt Hogenkampseweg

De planning is uitgelopen vanwege aanbesteding en levertijden van materialen. De snelheidsremmende maatregelen kunnen allemaal nog in 2021 aangelegd worden. Vanwege garanties op de (asfalt)slitlaag wordt deze pas in 2022 aangebracht.

MUP Wolfhezerweg & 30km/uur-gebied

Wolfhezerweg is in gebruik genomen, er resteren nog een beperkt aantal punten die nog aangepakt worden. Denk hierbij aan het aanbrengen van extra signaalgevers bij de voetgangersoversteekplaats bij Het Schild.

2M Riolering

	Begroot	Werkelijk	Vrije ruimte
Wateroverlast Weverstraat Oosterbeek	1.800	1.646	154
Wateroverlast begraafplaats Oosterbeek	125	121	4
Stationsweg Oosterbeek	0	0	0
Telefoonweg Renkum	15	26	-11
Enkweg Renkum	116	0	0
Groenendaalseweg Renkum	179	0	0
Reconstructie Oosterbeek Noord-Oost Oosterbeek	528	75	453
Totaal	2.763	1.868	600

Wateroverlast Weverstraat Oosterbeek

De werkzaamheden in de Weverstraat zijn zo goed als gereed. Op dit moment vinden in overleg met de werkgroep Weverstraat nog afrondende werkzaamheden plaats. Naar verwachting is het project 1Q 2022 afgerond waarna het krediet kan worden afgesloten.

Aanpak wateroverlast en onderhoud paden begraafplaats Oosterbeek Noord

Alle werkzaamheden zijn tot volle tevredenheid uitgevoerd, het project is gereed. De eindafrekening is opgesteld en het project kan worden afgesloten.

Stationsweg Oosterbeek

Dit betreft een integraal project. Graag verwijzen wij u naar 2P voor meer informatie over dit project.

Telefoonweg Renkum

De uitvoering van de reconstructiewerkzaamheden aan de Telefoonweg heeft plaats gevonden in 2020. In het voorjaar van 2021 is de rode coating voor de fietsstroken aangebracht en daarmee zijn de werkzaamheden aan de Telefoonweg afgerond.

Enkweg Renkum

Dit betreft een integraal project. Graag verwijzen wij u naar 2P voor meer informatie over dit project.

Groenendaalseweg Renkum

Dit betreft een integraal project. Graag verwijzen wij u naar 2P voor meer informatie over dit project.

Reconstructie Oosterbeek Noord Oost - Buurt Talud

Uit de weginspecties blijkt dat een groot deel van de wegen in Oosterbeek Noord Oost, buurt Talud aan vervanging toe is. De wegen in deze buurt zijn in slechte staat van onderhoud en het geheel maakt een rommelige indruk.

Het betreft de volgende wegen: Noorderweg, Schoolstraat, Badhuisstraat, Zaaierplein, Taludweg, Jan van Embdenweg, Backerstraat, Hilhorstweg, Van Ewijkweg, Reuvensweg, Stephanieweg, Veritasweg en Stortweg.

Vanuit de afdeling wegen is de wens om deze buurt te revitaliseren. Tegelijkertijd wordt de onderliggende riolering ook direct vervangen om zo werk met werk te kunnen maken. Tevens gaan we de uitdaging aan om al het verhard oppervlak in de openbare ruimte af te koppelen met als uitgangspunt dat de gemeente Renkum integraal en doelmatig werkzaamheden wil uitvoeren in de openbare ruimte, waarbij de beschikbare middelen efficiënt ingezet worden, stakeholders betrokken worden, overlast van werkzaamheden beperkt worden en werk met werk gemaakt wordt. De wensen en bedenkingen procedure is gevolgd. Het project is middels collegevoorstel en projectplan ingediend en akkoord gegeven. Waarmee de weg vrij is om het project verder op te starten. De buurt is geïnformeerd over de voorgenomen werkzaamheden. Burgerparticipatie is opgestart en de eerste klankbordgroepbijeenkomst heeft plaats gevonden. De technische onderzoeken zijn opgestart en de eerste onderzoeken zijn aangeleverd. Het college en de raad worden met enige regelmaat op de hoogte gehouden. De aanbestedingsprocedure om te komen tot een bouwteam is opgestart. Inmiddels hebben de geselecteerde inschrijvers hun inschrijving ingediend. De plannen worden nu beoordeeld en half oktober 2021 is de aanbesteding afgerond en kan het daadwerkelijk ontwerpen gestart worden.

Volgens de huidige inzichten kan de uitvoering van het project starten in het 2e kwartaal van 2022. Uitvoering van het project zal 3 jaar duren. Voor dit project wordt een bijdrage gevraagd in het kader van de Impulsregeling van DPRA (klimaatadaptatie).

In 2020 zijn de eerste voorbereidingen getroffen voor deze werkzaamheden. Verdere voorbereidingen vinden in 2021 plaats en de uitvoering vanaf 2022. Vanaf 2021 is krediet beschikbaar.

2N Afval

	Begroot	Werkelijk	Vrije ruimte
Kliko's	671	636	35
Ondergrondse containers	614	596	18
Extra aanpassingen (afval)	84	76	8
Gf+e zuilen hoogbouw	60	0	60
Totaal	1.429	1.308	121

Kliko's

Op verzoek van inwoners kunnen ook in 2021 extra kliko's worden uitgezet. Het gaat vooral om de kliko's voor oud papier en gft+e. Voor gft+e kliko's betaalt de inwoner een bijdrage van € 30,-.

Ondergrondse containers

Het restant van het budget wordt aangewend voor een eventuele nieuwe locatie voor een ondergrondse container.

Extra aanpassingen (afval)

In het vierde kwartaal van 2020 zijn als proef en tot tevredenheid van de gebruikers bij zes hoogbouwlocaties speciale gt+e zuilen geplaatst voor groente, fruit en etensresten. Met de afvalpas maken de bewoners van een hoogbouwcomplex hier gebruik van. Het initiatief van plaatsing ligt bij de bewoners waardoor er voldoende draagvlak is.

Gf+e zuilen hoogbouw

In het nieuwe afvalbeleidsplan is rekening gehouden met de plaatsing van vijftien extra gf+e zuilen in 2021. Ook hier geldt dat het initiatief bij de inwoners ligt. Inmiddels zijn er in 2021 12 gf+e zuilen geplaatst. Naar verwachting worden in het najaar van 2021 nog 3 gf+e zuilen geplaatst.

2P Wegen, straten en pleinen

	Begroot	Werkelijk	Vrije ruimte
Stationsweg Oosterbeek	75	73	2
Reconstructie Telefoonweg Renkum	956	778	178
Enkweg Renkum	146	32	114
Groenendaalseweg Renkum	210	27	183
Reconstructie Oosterbeek Noord Oost			
Totaal	1.387	910	477

Projecten in combinatie met rioolvervanging (zie 2M):

Stationsweg Oosterbeek

Voor de zomervakantie is het participatietraject opgestart en zijn twee digitale bijeenkomsten geweest met de klankbordgroep Stationsweg. Samen met deze klankbordgroep werken we aan de totstandkoming van een schetsontwerp. Op deze manier bewoners betrekken bij het ontwerpproces kost meer tijd en inspanning dan bewoners alleen informeren over een ontwerp maar gezien de grote betrokkenheid willen we hiervoor voldoende tijd nemen. Deze aanpak leidt tot het vaststellen van het ontwerp in het 3^e kwartaal 2021, waarna de voorbereiding (en de aanbesteding) in het 4^e kwartaal ter hand wordt genomen. Uitvoering van de werkzaamheden vindt plaats in 2022.

Reconstructie Telefoonweg Renkum

De uitvoering van de reconstructiewerkzaamheden aan de Telefoonweg heeft plaats gevonden in 2020. In het voorjaar van 2021 is de rode coating voor de fietsstroken aangebracht en daarmee zijn de werkzaamheden aan de Telefoonweg afgerond.

Enkweg en Groenendaalseweg Renkum

Het bestek voor de reconstructie van de Enkweg wordt in september 2021 aanbesteed. Voor het bestek Groenendaalseweg vindt momenteel de bestek-voorbereiding plaats, de aanbesteding volgt in het najaar van 2021. Er is landelijk sprake van uitzonderlijk lange levertijden voor straatbakstenen, waardoor de reconstructiewerkzaamheden niet eerder kunnen starten dan in april 2022. De uitvoering staat gepland vanaf april 2022 tot en met september 2022. Het krediet hiervoor is reeds beschikbaar gesteld.

Reconstructie Oosterbeek Noord Oost - Buurt Talud

Dit betreft een integraal project, er is één investeringskrediet. Graag verwijzen wij u naar 2M voor meer informatie over dit project.

3C ICT

Omschrijving	Begroting	Realisatie	Restant
Portaal key2 Burgerzaken	44	40	4
Updaten en migreren centric appl.	62	20	42
Key2 BZ - LO 3.14	5	0	5
Totaal	111	60	51

Portaal key2 Burgerzaken

De implementatie van Portaal (en e-diensten) voor Burgerzaken ligt stil. We wachten op De Connectie voor het uitvoeren van een aantal noodzakelijke activiteiten.

Updaten en migreren centric applicaties

Eind 2020 zijn we met De Connectie en de leverancier gestart met het actualiseren van de Centric applicaties en deze tevens te migreren naar de nieuwste database versie. Dit traject is nodig om ons recht op onderhoud bij de leverancier niet te verliezen.

Het actualiseren van de applicaties is afgerond. Het migreren van de applicaties naar de nieuwste database versie en de GemICT omgeving volgt in het najaar.

Key2 Burgerzaken

Ook de uitlevering door de leverancier van het nieuwste Logisch Ontwerp voor Burgerzaken heeft enkele maanden vertraging opgelopen. Implementatie vindt eind dit jaar plaats.

In de voorjaarsnota 2021 zijn de renkumse IV projecten (ICT) vastgesteld. Uitvoering van projecten loopt vertraging op doordat de Connectie in onvoldoende mate beschikbare capaciteit kan alloceren als gevolg van de uitvoering van werkzaamheden binnen het project gemICT. Budgetten voor IV projecten worden gedekt uit de reserve ICT.

4D Vastgoed

	Begroot	Werkelijk	Vrije ruimte
Brandweerpost Wolfheze grond	158	0	158
Brandweerpost Wolfheze bouw	859	17	842
Brandweerpost Wolfheze install	542	2	540
Renovatie gymzaal W. v Arnhemweg bouw	466	41	425
Renovatie gymzaal W. van Arnhemweg	200	9	191
Verbouwing sporthal Doow.bouw	1.779	21	1.758
Verbouwing sporthal Doorw.install.	762	23	739
Totaal	4.766	113	4.653

Nieuwbouw Brandweerpost Wolfheze

Grondaankoop is rond. De omgevingsvergunning is afgegeven.

De Definitieve Ontwerpen zijn opgesteld met de daarop gebaseerde kostenraming. Het huidige budget (incl. btw) is van € 1.210.000 niet toereikend dit moet met € 349.000 worden verhoogd naar € 1.559.000. De redenen voor deze toename in kosten komen o.a. doordat tijdens besluitvorming geen locatie en ontwerp bekend was. Ook de grote toename in de bouwkosten en de BENG eisen geven deze toename.

Renovatie gymzaal W. van Arnhemweg

De renovatie is zo goed als afgerond, de verwachting is dat begin oktober alle opleverpunten zijn afgehandeld. In de herfstvakantie wordt de sportvloer nog vervangen. Eindresultaat van het project is in december bekend.

Renovatie sporthal Doorwerth

Voor de sporthal Doorwerth is gewerkt aan een nieuw renovatieplan.

Hierbij is ook gekeken wat er nodig is aan extra voorzieningen om al het bewegingsonderwijs mogelijk te maken, omdat besloten is om de gymzaal Mozartlaan gesloopt wordt.

Dit onderzoek is vlak voor de zomer afgerond. Het mogelijk maken van 3 in plaats van 2 zaaldelen vergt een extra investering.

Op basis van het nieuwe renovatieplan kan het benodigde krediet bepaald worden. In de begroting is hier op basis van een voorzichtige raming € 2,5 miljoen voor opgenomen.

De wijzigingen zijn verwerkt in de plannen en de ramingskosten van de laatste begroting waarbij rekening gehouden wordt met een stukje onvoorzien ligt boven de eerder genoemden 2,5 miljoen. Tevens worden de mogelijkheden van de SPUK-subsidie onderzocht.

De berekening om de stikstof uitstoot te bepalen wordt binnenkort opgesteld. De uitkomst hiervan kan nadelig zijn voor de uitvoeringskosten en de planning van project.

De verwachting is om Q4 2021 de aanbesteding op te starten, om vervolgens in de VJN 2022 aan te geven of extra krediet nodig is. De aanvraag bouwvergunning is nog niet aangevraagd, dit wordt ook in Q4 2021 aangevraagd.

Tractie

	Begroot	Werkelijk	Vrije ruimte
Schaftwagen 1	10	10	0
Schaftwagen 2	10	10	0
Mercedes Vito	23	27	-4
Mercedes Sprinter	43	57	-14
Totaal	86	104	-18

Schaftwagens

Vervanging van de twee schaftwagens is uitgevoerd volgens het tractieplan en stond gepland voor 2020. Door corona heeft levering plaatsgevonden in het eerste kwartaal van 2021.

Mercedes Vito en Mercedes Sprinter

De Volkswagen transporter is vervangen door een Mercedes Vito. De Fiat Ducato is vervangen door een Mercedes Sprinter.

Reserves

In deze najaarsnota zijn een aantal toevoegingen c.q. onttrekkingen aan reserves gedaan. In onderstaande tabel ziet u het herziene verloop (begroot) van de reserves in 2021 na verwerking van de mutaties in deze najaarsnota.

Staat van reserves <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begin stand	Resultaat vorig jaar	Storting	Onttrekking	Eindstand
Weerstandsreserve	4.076	0	1.462	0	5.538
Vrije algemene reserve	5.213	404	6	-1.880	3.743
Algemene reserve	9.289	404	1.468	-1.880	9.281
Sociaal Domein	1.021		434	-431	1.024
Landschapbasisplan	44			-36	8
Airbornactiviteiten	36			-35	1
Reserve algemene uitkering	119			-21	98
Reserve ICT	710		83	-454	339
Reserve MUP	323		11	-26	308
Reserve onderhoud gebouwen	955		61	-65	951
Reserve voorziening gebouwen	2.571		73	-683	1.961
Reserve onderh. MFC Doelum	144			-13	131
Reserve bedrijven terreinen	124			-50	74
Reserve onderwijshuisvesting	797			-374	423
Reserve wegenonderhoud	1.040			-580	460
Reserve herstelksten sleuven lasgaten	33				33
Reserve vervangen openbare verlichting	851			-184	667
Reserve kaplasten vastgoed	334			-35	299
Reserve kaplasten OHV	0		0	0	0
Reserve integratie	0	318		-137	181
Reserve projecten*)	0	204		-174	30
Bestemmingsreserve	9.102	522	662	-3.298	6.988
Totaal reserves	18.391	926	2.130	-5.178	16.269

Toelichting op de begrote toevoegingen en onttrekkingen (bedragen x € 1.000):

Weerstandsreserve

		2021
	Per 1-1	4.076
	Aanvulling i.v.m. statisch weerstandsvermogen 100% (cf Begroting 2021)	1.462
	Per 31-12	5.538

Vrije algemene reserve

	2021	2022	2023	2024	2025
Per 1-1	5.213	4.141	4.526	4.080	3.110
Aanvulling Weerstandsreserve i.v.m. statisch weerstandsvermogen 100% (cf Begroting 2021)	-1.462				
Resultaat 2020	342				
Resultaat 2020 te bestemmen (1A Ontwikkelbudget Renkum voor Elkaar € 34.000 + 1B Culturele educatie € 18.000 + 2L Theaterfestival Gelders Arcadië € 10.000)	62				
Dekkingsplan Begroting 2021 (prim)	-885				
Terugdraaien onttrekking 'dekkingsplan Begroting 2021'	885				
Onderhoud groen (prim)	-222				
Onderhoud groen (VJN)	-51				
Cofinanciering (VJN)	-83				
Resultaat 2020 te bestemmen (1A Ontwikkelbudget Renkum voor Elkaar € 34.000 + 1B Culturele educatie € 18.000 + 2L Theaterfestival Gelders Arcadië € 10.000)	-62				
Afrekening 2020 Regio Arnhem Nijmegen	6				
Totale mutatie	-1.470				
Per 31-12	3.743	4.141	4.526	4.080	3.110
<i>Prognose meerjarenbegroting</i>	398	385	-446	-970	-1.381
Per 31-12*)	4.4141	4.526	4.080	3.110	1.729

*) In de Financiële verordening 2021 (art. 11) is opgenomen dat voor door de Vrije algemene reserve een minimumniveau van € 4.000.000 geldt. Verder is bepaald dat op het moment dat de vrije algemene reserve onder dit minimum zakt, het college voorstellen doet om binnen een periode van maximaal 4 jaar de reserve terug te brengen op het minimumniveau

Reserve Sociaal domein

In de najaarsnota is € 143.000 ingezet t.b.v. diverse personele voorstellen ter ondersteuning van duurzame verbeteringen in het sociaal domein voor de periode 2020-2022. Voor de voorstellen verwijzen wij u naar het hoofdstuk bijstellingen met resultaat.

Vanuit de ambulantiseringmiddelen van het landelijke hoofdlijnenakkoord geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en extra ambulantiseringmiddelen beschikbaar gesteld door de centrumgemeente Arnhem ontvangen wij eenmalig een budget van € 434.000 om in 2021 en verder te bestemmen voor de ambulantisering van beschermd wonen. Aan deze beweging van. Ons voorstel is om deze middelen in te brengen in de reserve Sociaal Domein. In de voorjaarsnota tonen wij met ons bestedingsplan de besteding van de middelen aan.

Reserve SD (bedragen x € 1.000)	2021	2022
Stand 01-01	1.021	1.024
Exploitatie WSW	-200	-200
Backoffice SD	-10	
Inzet voorjaarsnota 2021	-79	
- Ambulantisering beschermd wonen	434	-434
- Inzet TOZO middelen	-143	
Stand 31-12	1.024	390
Restant budget duurzame verbeteringen in het SD en reservering uitvoeringskosten TOZO na inzet		144

Landschapsbasisplan

	2021
Per 1-1	44
Landgoed Heidestein	-37
Per 31-12	7

Airborne-activiteiten

	2021
Per 1-1	36
2L Begroting 2021	-20
2L Voorjaarsnota 2021	-15
Per 31-12	1

Reserve algemene uitkering

		2021
	Per 1-1	119
1C	Uitname 2021	-21
	Per 31-12	98

Reserve ICT

Ten opzichte van de voorjaarsnota 2021 zijn er geen ontwikkelingen geweest. De opstelling van de tabel uit de voorjaarsnota is nog actueel.

		2021	2022
	Per 1-1	710	339
	Meerjarig investeringsplan	83	35
	Taakstelling ICT (VJN 2017)	-100	-100
	Tijdelijke formatie ICT (VJN 2020)	-80	
	Inzet voorjaarsnota 2021		
	- Projecten ICT Renkum 2021	-82	
	- Incidentele dekking nadeel Connectie 2021 - 2022	-192	-234
	Per 31-12	339	40

Reserve MUP

		2021
	Per 1-1	323
2E	Conform primitieve begroting	11
2E	Conform primitieve begroting	-27
	Per 31-12	307

Reserve onderhoud gebouwen

		2021
	Per 1-1	955
3D	Vrijval kapitaallasten gemeentehuis (prim)	61
3D	Onderzoek gemeentehuis	-40
3D	Onderhoud gemeentehuis	-25
	Per 31-12	951

Reserve voorziening gebouwen

		2021
	Per 1-1	2.571
1C	Onderhoud sporthal Doorwerth (prim)	-149
4C	Groot onderhoud 2021 (prim)	-534
4C	Storting i.v.m. vervallen voorziening (prim)	313
4C	Overheveling naar voorziening gebouwen (njn)	-240
	Per 31-12	1.961

Reserve onderhoud MFC Doelum

		2021
	Per 1-1	144
1C	Groot onderhoud MFC Doelum (prim)	-13
	Per 31-12	131

Reserve bedrijventerreinen

		2021
	Per 1-1	124
2A	Visie Klingelbeekseweg	-50
	Per 31-12	74

Reserve onderwijshuisvesting

		2021
	Per 1-1	797
1B	Begroting 2021	-437
1B	NJN2021; Latere realisatie school Doorwerth	63
	Per 31-12	423

Reserve wegenonderhoud

		2021
	Per 1-1	1.040
2P	Groot onderhoud wegen (VJN 2021)	-580
	Per 31-12	460

Reserve herstelkosten sleuven en lasgaten

		2021
	Per 1-1	33
2P	Conform primitieve begroting	0
	Per 31-12	33

Reserve vervangen openbare verlichting

		2021
	Per 1-1	851
2P	Conform primitieve begroting	-184
	Per 31-12	667

Reserve kapitaallasten vastgoed

		2021
	Per 1-1	334
4C	T.b.v. kapitaallasten concertzaal	-8
1C	T.b.v. kunstgrasveld Wilhelmina sportpark	-25
3D	T.b.v. airco installatie Veentjesbrug	-2
	Per 31-12	299

Reserve kapitaallasten onderwijshuisvesting

		2021
	Per 1-1	0
1B	Begroting 2021; Begrote dotatie uit opbrengst percelen	572
1B	NJN2021; Realisatie opbrengst in later jaar	-572
1B	Begroting 2021; Uitname dekking kapitaallasten Doorwerth	-26
1B	NJN2021; Latere investering Doorwerth en geen afschrijving	26
	Per 31-12	0

Reserve integratie/participatie nieuwkomers

		2021
	Per 1-1	0
	Resultaatbestemming jaarrekening 2020	318
1G	Voorjaarsnota 2021	-137
	Per 31-12	181

Reserve projecten

		2021
	Per 1-1	0
	Resultaatbestemming jaarrekening 2020	204
2A	Brinkweg	-20
2A	Mozartlaan	-21
2A	Omgevingswet	-15
2C	Bestemmingplanjurist	-35
2H	Uitvoeringsprogramma klimaat	-37
3A	Verkiezingen 2e kamer	-46
	Per 31-12	30

VJN = voorjaarsnota; NJN = najaarsnota; prim = primitieve begroting